

**Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівська обласна універсальна
наукова бібліотека»**

ВИДАННЯ З ОСОБЛИВИМИ ОЗНАКАМИ

Вип. 4. ПЕЧАТКИ. ШТАМПИ

Каталог

Львів – 2024

УДК 097(477)+027.53(477.83-25)ЛОУНБ

В 41

Видання з особливими ознаками. Вип. 4. Печатки. Штампи
[Текст] : каталог / упоряд. Г. Москович; співупоряд. І. Лешнівська;
ред. Д. Дигас; наук. ред. І. Лешнівська. – Львів, 2024. – 64 с.

Видання розкриває багатство фонду документів української діаспори відділу україніки Львівської обласної універсальної наукової бібліотеки. Зацікавить науковців, істориків, краєзнавців, букіністів, студентів-книгознавців, які вивчають особливі ознаки на книгах, відстежують шляхи друкованих видань, історію розвитку української культури, незнищенності української нації, яка всюди, куди б не закинула доля, дбає про збереження своєї ідентичності.

Упорядник Г. Москвич, співупорядник І. Лешнівська

Редактор Д. Дигас

Науковий редактор І. Лешнівська

Макетування, верстка Д. Дигас

© ЛОУНБ, 2024

© ВУ, 2024

© НЧ, 2024

ПЕРЕДМОВА

Складовою частиною бібліотечного фонду відділу україніки ЛОУНБ є масив документів, подарованих бібліотеці представниками української діаспори, починаючи з грудня 1991 року. За посередництвом голови Клубу української греко-католицької інтелігенції, колекціонера і мецената **Івана Гречка** до створеної у липні 1992 року у Львові Бібліотеки діаспорної літератури імені Михайла Павлика – відділу літератури з національного і духовного відродження ЛОУНБ – надходили друковані видання з приватних книгозбірень Канади, США, Австралії та країн Європи: Великобританії, Німеччини, Польщі та інших, де проживали українські емігранти. Бібліотека з гордістю зберігає та вивчає їх, а також популяризує цей пласт документів.

Каталог **«Видання з особливими ознаками. Вип. 4. Печатки. Штампи»** відображає дарунки бібліотеці від авторів, редакторів, упорядників та видавців, інших осіб; організацій, установ, фондаций, члени яких були учасниками національно-визвольного руху за державність України. Каталог містить друковані видання українською та іноземними мовами, що вийшли в українському зарубіжжі, власність яких позначають печатки: особисті, власників приватних бібліотек, українських громад і товариств, духовно-просвітницьких установ, бібліотек. Левова частка літератури з печатками припала на початок 90-х років минулого століття. Незалежність Української держави зумовила відкриття «білих плям» нашої історії, перевидання в Україні багатьох книжкових зарубіжних видань, які їх висвітлювали. Печатки і штампи на книжкових надбаннях, якими поділилися ентузіасти зі своїми земляками в Україні, розповідають про історію видань, міграцію з країни в країну, перехід від приватних до державних книгозбірень, тобто містять силу-силенну інформації. Вони, без перебільшення, є свідченням високої культури, жертвовності, незнищенності духу української нації, розкиданої по всьому світу, але спраглої до самозбереження.

У перекладі з латини слово «печатка» означає малюнок. Предками печаток були т. зв. родові знаки, якими родини таврували свою рухому і нерухому власність або межу між житловими ділянками. Основною вимогою для такого знаку була лаконічність, адже наносити його на дерево або камінь було нелегко. Печатка як

інструмент з'явилася з появою держави та писемності, хоча історія її розпочалася задовго до цього.

У сучасному трактуванні печатка – отриманий відбиток (відтиск) за допомогою спеціального металевого, гумового, каучукового, пластикового чи дерев'яного предмета (пристрою) з нарізними знаками для відтисків їх на сургучі, воску, пластиліні, папері та інших матеріалах.

Штам – різновид печатки. Як правило, він прямокутної форми, розміром не більше 70 x 100 мм. Він є деталізуючим елементом: уточнює, доповнює основну інформацію на печатці, із зазначенням адреси, номера або яких-небудь інших відомостей.

Печатки і штампи на книгах дають змогу окреслити світ цінностей їхніх власників, які тривалий час збирали ці видання, їхню книжкову культуру, коло інтересів та зацікавлень. Цей масив документів дозволяє встановити приналежність видання певному власнику, інституції, шлях їхнього пересування в часовому і просторовому вимірі.

Документи з цими особливими ознаками мають історичну і наукову цінність.

У фондах відділу україніки ЛОУНБ виявлено **45 печаток** на **105 о. д.** та **14 штампів на 79 о. д.** Зокрема печатки особисті, т. зв. іменні – **2 о. д.**, виготовлені для правлячого архієрея Галицької митрополії кир Володимира (Стернюка) та верховного архієпископа митрополита кардинала Мирослава-Івана Любачівського; власників приватних бібліотек, серед яких головний редактор української щотижневої католицької газети «Наша мета», співзасновник «Братства українців католиків» Михайло Поронюк, географ, громадський діяч Григорій Комишан, член Товариства українських інженерів у Канаді (Онтаріо) доктор Володимир Росоха – **12 о. д.**; українських громадських, громадсько-політичних організацій, товариств національно-незалежницького крила – **36 о. д.**; духовно-просвітницьких установ – **19 о. д.**; товариств лівого спрямування, що були своєрідними осередками культурно-освітньої та мистецької діяльності українських громад – **20 о. д.** (ці печатки найстаріші); бібліотек – **18 о. д.**

Серед штампів – відтиск Братської рідної школи ім. св. Андрія, натхненником і організатором будівництва якої був отець Іван Шевців; неприбуткової благодійної організації фундації «Шабля», що займається розповсюдженням книг та навчальних матеріалів по всьому світу; найстарішої політичної організації націоналістичного крила «Українське національне об'єднання» (УНО) «Дар філії УНО Торонто-Захід»; бібліотеки Української православної семінарії св. Софії, створеної завдяки митрополиту Мстиславу (Скрипнику) тощо.

ПЕЧАТКИ

ПРИВАТНІ ОСОБИ

МИХАЙЛО ПОРОНЮК

Михайло Поронюк від середини 80-х років минулого століття – головний редактор української щотижневої католицької газети «Наша мета», співзасновник відділу організації католицьких мужчин «Український католицький союз» (назву змінено на «Братство українців католиків»). Інших відомостей про нього не знайдено.

У фонді відділу україніки ЛОУНБ знаходиться вісім одиниць друку з бібліотеки Михайла Поронюка українською мовою. Тематично це – історія України (4 о. д.), релігієзнавство (2 о. д.), етнографія (1 о. д.), художня література (1 о. д.).

Печатка розміром 45х30 мм чорнильна (мокра), овальної форми, гладка по краях, без оздоблень, комбінована написовими елементами зі сюжетним зображенням.

Мономовна легенда (українською мовою) відбитка «Бібліотека М. Поронюка Торонто Канада» поєднує написи у*

півколах. Згори у два рядки «Бібліотека М. Поронюка», у нижньому «Торонто Канада». Текст не відокремлено від поля печатки. Написові елементи вказують на атрибут культурного розвитку – прописними буквами «БІБЛІОТЕКА» (згори), нижче зазначено ініціал та прізвище власника «М. ПОРОНЮК», знизу: «ТОРОНТО», ще нижче прописними буквами – назва країни «КАНАДА».

У полі відбитка розгорнута книга зі стилізованим під гусяче перо приладдям для писання; обабіч поля – символи двох держав: зліва – кленовий лист, символ Канади, справа – зображення герба України, вістря середнього клину якого переходить у хрест, з чого можна судити про особу як духовну чи наближену до духовенства.

* легенда – напис по колу

Літопис УПА [Текст]. Т. 22. УПА у світлі польських документів. Кн. 1. Військовий суд Оперативної групи «Вісла» / опрац. і впорядкував Є. Місило; відповід. ред. Є. Штендера. – Торонто: Вид-во Літопису УПА, 1992. – [624] с.

Відбиток як на титульній сторінці, так і на нижньому колонтитулі С. 7 видання перекреслений, мабуть, ця о. д. була з якихось причин вилучена з бібліотеки М. Поронюка і комусь подарована чи віддана.

Лукаsevич Л. Роздуми на схилку життя [Текст] = Reflection at the Twilight of Life: спогади одного з останніх учасників бою під Крутами / Л. Лукаsevич. – Нью Йорк: Укр. правосл. вид-во Св. Софії, 1982. – 342 с.

Має ще одну позначку на титульній сторінці, згідно з якою 27.12.1984 р. видання було вилучене з фонду філії скарборзької публічної бібліотеки (про це свідчить штамп на титульній сторінці книги) і придбане М. Поронюком.

Килимник С. Український рік у народніх звичаях в історичному освітленні [Текст]. Т. 1. (Зимовий цикл) = Calendar Year in Ukrainian Folklore. V. 1 / С. Килимник. – Вінніпег: Накладом Видавн. Спільки «Тризуб», 1955. – 154 с.

На цьому і ще п'яти виданнях печатка міститься на титульній сторінці.

ГРИГОРІЙ КОМИШАН

Григорій Комишан народився у 1910 році на Полтавщині. Геолог, географ, кліматолог, громадський діяч. Після закінчення університету був відразу мобілізований до саперних частин Червоної армії. У 1942 році на Дону потрапив у полон. У 1949 році емігрував до Австралії (штат Тасманія), працював оператором на паперовій фабриці. Один з організаторів Української громади Тасманії, її голова, секретар, голова контрольної комісії (1954-1986). Брав

активну участь у побудові Українського Народного дому в місті Гобарт.

У фонді відділу україніки зберігається три видання історичної тематики українською мовою з бібліотеки Г. Комишана.

Печатка на них затерта, тому її опис здійснено за допомогою лупи. Вона чорнильна, овальної форми, розміром 45x30 мм, гладка по краях, написова, без зображень.

Легенда печатки англомовна. Текст її розміщений між двома лінійними облямівками. Уздовж верхнього півкола – напис латинкою прописними літерами «БІБЛІОТЕКА ТА КОЛЕКЦІЯ КНИГ», у нижньому півколі у тій же письмовій традиції зазначено прізвище та ім'я власника. У полі відбитка – число 717, значення якого можна трактувати як інвентарний або кількісний номер, але це лише припущення упорядників.

Винар Л. Михайло Грушевський і Наукове Товариство ім. Тараса Шевченка 1892-1930 [Текст] = Michael Hrushevsky and the Shevchenko Scientific Society 1892-1930 / Л. Винар; Укр. іст. т-во. – Мюнхен: Дніпрова Хвиля, 1970. – 110 с.

Полонська-Василенко Н. Дві концепції історії України і Росії [Текст] = Zwei Konzeptionen der Geschichte der Ukraine und Rußlands / Н. Полонська-Василенко. – Мюнхен: Укр. Вільний ун-т, 1964. – 52 с.

Печатка розташована на титульній та на останній сторінках тексту обох книг.

Спілка Визволення України й Спілка Української Молоді [Текст]. Зб. 2. Спогади, док. й матеріали про діяльність / ред. В. Коваль. – Нью-Йорк; Мюнхен: Вид-ня Спілки Визволення України, 1964. – 272 с.

Печатка знаходиться на форзаці видання.

д-р ВОЛОДИМИР РОСОХА

Д-р Володимир Росоха – член Товариства українських інженерів Канади (Онтаріо). Інших відомостей про власника печатки не знайдено.

У фонді відділу україніки зберігається одна о. д. українською мовою історичної тематики.

Відбиток розміром 50x60 мм з легендою «Association of Profesional Engineers of Ontario» овальний, чорнильний (синього кольору), гладкий по краях, має форму писанки, написовий, англомовний, без зображень, поєднує написи у пів-овалах. Вздовж великої верхньої осі за годинниковою стрілкою є напис, що

означає у перекладі з англійської «Асоціація професійних інженерів Онтаріо», уздовж нижньої – напис у перекладі «записаний інженерний студент», тобто, член, учасник асоціації. Розділового знака, що розмежовує початок і закінчення тексту легенди, немає. Поле печатки не відмежоване від легенди. У полі відбитка напис (прописними буквами) прізвища власника книги з зазначенням адреси. Знаходиться печатка на форзаці видання.

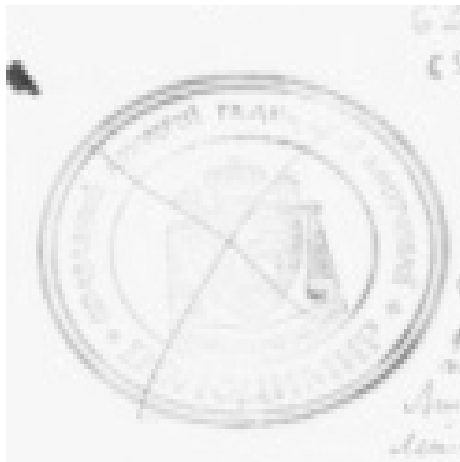

Прохода В. Записки непокірливого. Історія національного усвідомлення, життя і діяльності звичайного українця [Текст]. Ч. 1. / В. Прохода. – Торонто: Накладом Укр. вид-ва «Пробоем», 1967. – 430 с. – (Бібліотека «Пробоем»; ч. 7).

АРХІЄРЕЙ ГАЛИЦЬКОЇ МИТРОПОЛІЇ КИР ВОЛОДИМИР (СТЕРНЮК)

Архієпископ Володимир Стернюк (12.02.1907-29.09.1997) народився у сім'ї щирецького декана й пароха Пустомит о. Володимира Стернюка та Євгенії Коновалець. Український церковний діяч, виконувач обов'язків голови УГКЦ (1972-1991), один з провідників катакомбної церкви в часи комуністичного режиму. Навесні 1991 року, після повернення патріарха Мирослава-Івана Любачівського в Україну, митрополит Володимир завершив своє служіння як місцеблюститель Глави Церкви. Помер 29 вересня 1997 р., похований у крипті собору святого Юра (Львів).

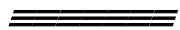
Зберігається одне видання українською мовою з історії України.

Печатка розміром 60 мм, кругла, мокра, червоного кольору, нарисова, зі сюжетним зображенням. Відбиток цікавий тим, що став основою для герба владики. Після виходу з підпілля В. Стернюк користувався гербом Шептицьких. У 1990 році владики затвердив проєкт власної гербової печатки, яка відрізнялася від оригіналу тим, що не містила стрічки з девізом. Україномовна легенда печатки «Правлячий архиєрей Галицької митрополії Володимир» розміщена між двома лінійними облямівками. Текст розташований півколом і розпочинається знизу. Його початок і закінчення розділяє знак, який називають лапчастим хрестиком. Текст містить важливу інформацію про власника відбитка Кир Володимира (Стернюка): сан – архиєрей із зазначенням конфесійної приналежності «Галицька митрополія (УГКЦ)» у верхньому, більшому півколі, а також його ім'я – Володимир у нижньому, меншому. У полі печатки зображення корабля, що пливе морськими хвилями, з хрестом на вітрилі. У голові щита

сонце, від якого розходяться промені, що символізують Святий Дух. Щит розміщений на мантії, увінчаний митрою. Обабіч митри – атрибути єпископської влади: єпископський жезл або патериця, і двораменний хрест. Увінчує композицію капелюх паломника з двадцятьма китицями, розміщеними симетрично по десять з кожного боку, що відповідає ступеню архієпископа, митрополита в церкві. У нижньому полі печатки сувій, на якому виписаний девіз прописними літерами «ПРЕСВЯТАЯ БОГОРОДИЦЕ, СПАСИ НАС!», виконаний церковнослов'янським шрифтом зі скороченням у слові «Богородице» (БЦЕ) без жодних розділових знаків.

Печатка перекреслена простим олівцем навхрест. Знаходиться вона на форзаці видання, там же вміщено і позначки, зроблені від руки (читацькі маргіналії), виконані простим олівцем як доповнення до тексту.

Нагаєвський І. Історія української держави двадцятого століття [Текст] / І. Нагаєвський. – Рим, 1989. – 486 с.

ВЕРХОВНИЙ АРХІЄПИСКОП МИРОСЛАВ-ІВАН ЛЮБАЧІВСЬКИЙ

Мирослав-Іван Любачівський народився 24 червня 1914 року у Долині на Івано-Франківщині. Релігійний і громадський діяч, богослов, перекладач, доктор теології. Емігрував до США. З 1984 року – глава УГКЦ, кардинал (1985). Верховний архієпископ Львова (1984-2000). 30 березня 1991 року повернувся в Україну. Помер 14 грудня 2000 року, похований в крипті собору святого Юра (Львів).

Зберігаються три о. д. релігійної тематики українською мовою. Печатка діаметром 60 мм, кругла, з лінійною облямівкою, червоного кольору, зі символічним значенням готовності пролити кров за віру. Міститься на титулі видань. Мокра, написова, зі сюжетним зображенням. Легенда українською мовою «Верховний Архієпископ Митрополит Кардинал Мирослав Іван Любачівський». Текст розташований півколом між двома лінійними облямівками. Роздільниками між написами слугують знаки лапчастого хрестика, який вказує на титул власника

печатки (у верхньому полі за годинниковою стрілкою) та його ім'я (у нижньому). У полі печатки використана християнська символіка у вигляді релігійного сюжету: у дводільному щиті справа на тлі хреста – зображення Покрови Богородиці, зліва: вгорі – тризуб, що переходить у хрест, внизу – рука-крило ангела, що тримає вогняний двосічний меч (символ правди) та гілку.

Над щитом розташовані атрибути вищої церковної влади: галеро або кардинальський капелюх з 30 китицями, розміщеними симетрично по 15 з кожного боку, що є геральдичною ознакою сану верховного архієпископа (патріарха), кардинала в церкві; митра, увінчана двораменним хрестом, справа – патериця, зліва – двораменний хрест. Під щитом, у нижній частині поля, – девіз «Господь – кріпость моя» церковнослов'янською мовою, що українською означає «Господь – моя сила». Основою цієї печатки, як і багатьох інших печаток грекокатолицького духовенства, є герб митрополита, очевидно, пізніший його варіант (відомо про два різновиди герба), який символізує культ Матері Божої як Покровительки українського народу.

Місце розташування печатки на трьох виданнях ідентичне – титульна сторінка.

Гаврилів М. Кожна людина – це перш за все історія [Текст]: [автобіографія укр. католиц. свящ.] / М. Гаврилів. – Рим, 1987. – 177 с.

Нагаєвський І. Історія Римських Вселенських Архієреїв з узглядненням важніших подій Української Церкви і Народу [Текст]. Ч. 3. Від Французької революції до смерти Папи Пія XII / І. Нагаєвський. – Рим, 1979. – 321 с.

Перші українські проповідники і їх твори [Текст] = *De exordiis praedicationis Ucrainorum*. – Рим, 1973. – 187 с.

РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

АПОСТОЛЬСЬКИЙ ЕКЗАРХАТ УКРАЇНЦІВ-КАТОЛІКІВ ВІЗАНТІЙСЬКОГО ОБРЯДУ [У НІМЕЧЧИНІ]

У квітні 1959 року Папа Іван XXIII проголосив своїм декретом Апостольський екзархат для українців-католиків візантійського обряду в Німеччині. Першим екзархом став тодішній канцлер української Митрополії у Філадельфії, США, д-р Платон Корниляк. Апостольський екзархат у Німеччині та Скандинавії, який було приєднано пізніше, у 1984 році, опікується українськими греко-католиками в Німеччині, Фінляндії, Норвегії, Данії, Швеції та Ісландії. Більшість вірних екзархату – нащадки українців, яким довелося тікати через дискримінаційну національну політику Польської Республіки або від більшовицької системи у міжвоєнні та воєнні роки. Осідок Апостольської екзархії знаходиться в Мюнхені, де в 70-х роках минулого століття було споруджено власний катедральний Собор Покрови Пресвятої Богородиці і св. Андрія Первозванного. Усі греко-католицькі священники і вірні на цій території перебувають під юрисдикцією апостольського екзарха, який є дійсним членом Німецької єпископської конференції.

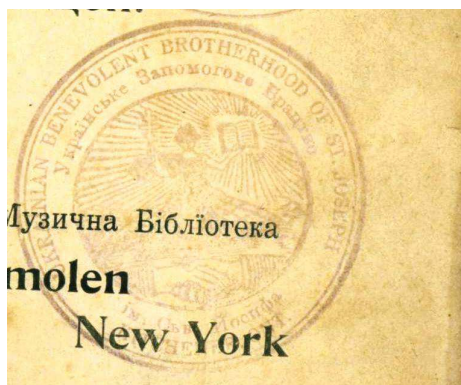
Зберігається одна двомовна (українсько-німецька) о. д. мистецької тематики. Печатка кругла, мокра, діаметром 36 мм, чорнильна, написова, із зображенням. Легенда латинською мовою «EXARCHIA APOSTOLICA PRO UKRAINIS CATHOLICIS IN GERMANIA» вписана у два півкола прописними літерами латинської абетки. У верхньому півколі «EXARCHIA APOSTOLICA PRO UKRAINIS» («Екзарх для України»), у нижньому – «CATHOLICIS IN GERMANIA» («католиків Німеччини»). Роздільниками між написами слугують невеличкі ромбики. Текст не відокремлено від поля печатки. У полі печатки зображено герб о. Петра Крика, наслідника владики Платона Корниляка.

=====
Двадцять співочих років на славу Господню [Текст; Образотворчий матеріал] : [хор «Покров» Укр. греко-католиц. Катедрі Покрова Пресв. Богородиці і св. ап. Андрія Первозванного у Мюнхені]. – [Мюнхен], [2013?]. – [29] с.

Печатка вміщена на звороті титульної сторінки видання.

УКРАЇНСЬКЕ ЗАПОМОГОВЕ БРАЦТВО ім. св. ЙОСИФА

Розбудові українського громадянського суспільства значною мірою сприяла церква. З кінця ХІХ ст. виникли братства, які допомагали коштами робітникам та їхнім сім'ям у разі травмування на виробництві та смерті. Відомості про цю добродійну релігійну організацію не знайдено.

Зберігаються дві о. д. Це художні твори українською мовою. Печатка діаметром 48 мм, кругла, з масивним обідком, мокра, кольорова (бузкового кольору), написова, з сюжетним зображенням. Двомовна (англійсько-українська) легенда «UKRAINIAN BENEVOLENT BROTHERHOOD OF ST. JOSEPH IN

KITCHENER, ONT. Українське Запомогове Брацтво ім. Сьв. Йосифа» вписана між двома лінійними обідками асиметрично (3/4) двома півколами. Текст англійською мовою в обох півколах «UKRAINIAN BENEVOLENT BROTHERHOOD OF ST. JOSEPH IN KITCHENER, ONT.» виконаний прописними літерами, переклад українською мовою здійснений рядковими літерами української абетки з використанням кириличних літер «ять». Великі літери використані відповідно до норм правопису. У полі печатки сюжетне зображення: у верхньому сегменті двораменний хрест і фігура жінки, осяяної сонячним промінням, у правій – розгорнута книга, що символізує світло через знання і віру, знизу сплетіння рук у вигляді рукостискання, символ допомоги, підтримки.

=====
Клим П. Добрі діти [Текст] : образ з життя американських школярів на 3 дії / П. Клим. – Нью Йорк: Накладом Укр. Книгарні ім. Т. Шевченка, 1920. – 16 с.

Печатка розміщена на обкладинці і титульній сторінці аналогічного змісту, лише на титулі вона червоного кольору, у полі печатки середина зображення затерта.

=====
Солодкович Г. Циганка красавиця [Текст] : комедія в трох актах зі співками і танцями / Г. Солодкович. – New York, [1930?]. – 47 с.

Печатка бузкового кольору міститься на титульній сторінці.

ЦЕРКВА ПРЕОБРАЖЕННЯ ГОСПОДНЬОГО (КІТЧЕНЕР, КАНАДА)

Кітченер – місто в регіоні Ватерлоо (Канада). Парафія кітченерського деканату входить до Української католицької єпархії Торонто і Східної Канади Вінніпезької митрополії. У 1926 році перший український єпископ Канади, священномученик Никита Будка поблагословив наріжний камінь для закладення храму першими українськими поселенцями регіону Ватерлоо. До парафії належить понад 100 родин, функціонує «Клуб сейнборів», відбувається катехизація, діє студія Святого Письма, є маленька вівтарна дружина.

Зберігається три о. д. Це художні твори. Печатка діаметром 50 мм, кругла, мокра, англомовна, написова, зі зображенням, бузкового кольору. Напис виконаний за годинниковою стрілкою. Легенда «RUTHENIAN GREEK CATHOLIC PARISH IN KITCHENER, ONT. OF THE TRANSFIGURATION OF OUR LORD

JESUS CHRIST» («Руська (українська) греко-католицька парафія в Кітченері Преображення Господа Нашого Ісуса Христа»). У

зовнішньому колі напис «*RUTHENIAN GREEK CATHOLIC PARISH IN KITCHENER, ONT.*» виконаний дещо більшими за розміром прописними літерами, ніж у внутрішньому «*OF THE TRANSFIGURATION OF OUR LORD JESUS CHRIST*». В обох випадках написи англійською мовою, знаків, які б слугували роздільниками між цими написами, немає. Лише у написі нижнього зовнішнього півкола використана кома – для уточнення «*IN KITCHENER, ONT.*», а також крапка – для скорочення «*ONT.*» Текст розміщений півколом двома рядами, не відокремлений від поля печатки. У полі печатки зображений символ християнства – хрест. За формою чотирикінцевий або, як його ще називають, латинський чи звичайний (довгий) хрест: довша вертикальна частина і коротша горизонтальна, розташована вище середини вертикальної і ділиться нею навпіл. Вважається, що хрест символізує союз неба і землі: поздовжня частина це є божественне, а поперечна – земне.

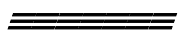
Три капелюхи [Текст] / з француз. переробив Ю. Криця. – Вінніпег: Накладом «Укр. Голосу», 1931. – 36 с.

На титульній сторінці у верхньому колонтитулі печатка англійською «*UKRAIN DRAMATIC CLUB KITCHENTR ONT.* («Український драматичний клуб Кітченер Онт.»).

Солодкович Г. Циганка красавиця [Текст] : комедія в трох актах зі сьпівами і танцями / Г. Солодкович. – New York, [1930?]. – 47 с.

Печатка розташована на обкладинці, титульній сторінці, форзаці видання.

Старицький М. Маруся Богуславка [Текст] : побитово-історична драма в п'яти одміні / М. Старицький. – Нью-Йорк: Накладом Укр. книгарні ім. Т. Шевченка, [1914?]. – 95 с.

Печатка знаходиться на титульній сторінці.

ЦЕРКВА АНДРІЯ ПЕРВОЗВАННОГО (СІДНЕЙ, АВСТРАЛІЯ)

Парафія в Сідней належить до Мельбурнської єпархії Української католицької церкви в Австралії з юрисдикцією на території, де проживають українці греко-католики в Австралії, Новій Зеландії та по всій Океанії. Іншої інформації не знайдено.

Зберігається одна о. д. релігійної тематики українською мовою.

Печатка кругла, діаметром 33 мм, чорнильна, написово-зображальна, іншомовна. Текст легенди англійською «UKRAIN CATHOLIC CHURCH IN AUSTRALIA» розташовано між двома лінійними обідками. Початок та кінець напису розділено п'ятипроменевою зіркою. Напис вказує на інституцію, якій належить печатка, на назву парафії і конфесійну приналежність. Скорочень немає. У полі відбитка трилистий хрест (хрест Святої Трійці або хрест св. Лазаря, знаний в геральдиці «хрест Боттони» з написами у півколах дещо меншими за розміром літерами латинської абетки, відокремленими поздовжніми рисочками: у верхньому півколі «PARISH», у нижньому «SYDNEY.» і скороченням за допомогою крапок ще меншими за розміром літерами латинки «N. S. W.»

Як Українці терпіли за католицьку віру [Текст]. – Мондер, Альберта, 1936. – 39 с. – (Самоосвітні листки; ч.2).

Печатка розташована на титульній сторінці видання та всередині тексту у нижньому правому колонтитулі (С. 29).

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНІ ОРГАНІЗАЦІЇ, ТОВАРИСТВА (національно-незалежницьке крило)

ЛІГА УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ

Ліга українських політичних в'язнів була організована в липні 1945 року у Мюнхені. Вона об'єднувала колишніх в'язнів німецьких і московсько-більшовицьких тюрем та концентраційних таборів. Нею був заснований Науково-дослідний інститут українських мартирологів під керівництвом професора Олександра Оглоблина.

У фондах зберігається дві о. д. українською мовою (одна назва) історичної тематики.

Печатка кругла, діаметром 33 мм, мокра, чорнильна, написова, без зображення, з легендою українською мовою «ЛІГА УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ» прописними літерами, вміщеними між двома лінійними обідками несиметрично (на три чверті кола). Початок і закінчення напису (нижня чверть кола) відзначені чотирма невеликими ромбиками. У полі печатки аббревіатура «ЛВУ» – три українські рукописні прописні літери української абетки, стилізовані під монограму, що інформують про скорочену назву – «Ліга українських в'язнів». На обох виданнях знаходяться марки Українського Хреста; у їхньому верхньому полі вміщено дату «1945 – 1950», у нижньому – знак Червоного Хреста і номінал. Ліга українських політв'язнів до п'ятиріччя звільнення з концентраційних таборів видала у Мюнхені добродійну серію марок, і це дві з цієї серії. В одному з видань на форзаці є ще одна печатка Бібліотеки гостелу Галичів.

Звичайна О. Миргородський ярмарок [Текст] / О. Звичайна. – Мюнхен: Накладом Ліги Укр. Політв'язнів, 1953. – 46 с.

Печатка знаходиться на титульній сторінці видання.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ)

Громадсько-політична організація українців у США. Перші осередки під назвою «Братні відділи» були створені у 1928-1929 рр. у час перебування голови Проводу українських націоналістів Є. Коновальця в США і Канаді. Первісно головною метою ОДВУ були допомога і фінансова підтримка діяльності Української військової організації та Організації українських націоналістів. Згодом основна увага була приділена збереженню національної ідентичності українців у США, підтримці національно-визвольного руху в Україні. Після здобуття Україною незалежності ОДВУ підтримує контакти з українськими політичними та громадськими організаціями.

У фонді відділу україніки зберігається дві о. д. українською мовою: по одній історичної та релігійної тематики.

Печатка чорнильна (синього кольору), кругла, діаметром 41 мм, гладка, без оздоб, поєднує у собі написові елементи та зображення. Двомовна (українсько-англійська) легенда відтиску «„О. Д. В. У.” Відділ ч. 10 NEW YORK, N. Y.» поєднує написи у півколах майже симетрично. Початок і закінчення напису позначені двома п'ятикутними зірочками. Для скорочення слугує крапка, розмежовує написи кома. У полі відтворено емблему ОУН – тризуб з мечем з урізаною ручкою і клинком з поперечною насічкою. Поле печатки не відмежоване від легенди.

Біланюк П. Середземне море і Україна [Текст] / П. Біланюк; Наук.-дослідч. ін-т океан. України. – 2-ге вид. – Нью-Йорк; Автсбург: Видано коштом гром. Сергія Куниці, 1949. – 8 с.

Радість усіх людей [Текст]. – Бруклін, 1948. – 31 с.

Печатка розташована у кількох місцях видань: на палітурці книги та титульній сторінці.

**ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ)
ЦЕНТРАЛЬНОЇ УПРАВИ СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ**

ОДВУ має широку мережу відділів у США. Центральну управу обрано в червні 1931 року на 1-му з'їзді.

Зберігається одна о. д. українською мовою з географії.

Печатка діаметром 41 мм кругла, з масивним обідком, мокра, синього кольору, написова. Україномовна легенда «ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА Сполуч. Держ. Півн. Америки» не відокремлена від поля. Текст розташовано півколом. У верхньому полі напис прописними літерами української абетки «ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА», у нижньому – зі скороченням за допомогою крапок. У

полі печатки напис-абревіатура «О.Д.В.У.» розмежований двома паралельними лініями з оздобою завитком.

Лункевич В. Історія землі [Текст] / В. Лункевич; пер. В. Чикаленко. – Вінніпег: Укр. видавнича Спілка «Укр. Голосу», [19-?]. – 60 с.:іл.

Печатка Центральної управи вміщена на обкладинці, титульній сторінці, у тексті (С. 3, 5, 7, 53).

СПІЛКА УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ (СУМ), ОСЕРЕДОК СИРАКЮЗИ

Громадська організація, яка об'єднує українську молодь та виховує свідомих, чесних і працьовитих громадян, відданих українців-державників, вихованих на національно-християнських традиціях та ідеалах, виплеканих українською нацією протягом століть. Має 28 осередків в 12 американських штатах. Сиракузи – місто в США, у центральній частині штату Нью-Йорк.

Зберігається 15 о. д. українською мовою – популярних релігійно-освітніх книг видавництва отців Василіян у США «Слово доброго пастиря» однойменної серії.

Печатка діаметром 45 мм кругла, мокра, виконана червоним чорнилом. Особливістю її є те, що зображення у ній створено за допомогою літер. Легенда «Спілка Української Молоді Америки» вписана між двома обідками, оздобленими по зовнішньому краю хвильками. Напис розміщено півколами рядковими літерами. Розділових знаків між написами у півколах і скорочень у

тексті немає. У полі печатки поєднання літер утворює тризуб, що символізує тяглість і спадкоємність традицій українців. Замість крайніх зубців виступають прописні літери української абетки С і М, стилізовані під напівуставний шрифт; замість меча (середнього зубця) – літера У, виконана кириличним скорописом. У півколах назва одного із осередків СУМ – «Осередок Сиракюзи».

Печатки знаходяться на титульній сторінці (3 о. д.) і на звороті обкладинки (12 о. д.).

Марисюк М. Чи треба сповідатись? [Текст] / М. Марисюк. – [Нью-Йорк]: Слово доброго пастиря, 1953. – 63 с. – (Слово доброго пастиря; ч. 11-12).

На звороті обкладинки.

Островерха М. Святий рік 1950 [Текст] / М. Островерха. – Нью-Йорк: Слово доброго пастиря, 1950. – 32 с. – (Слово доброго пастиря; ч. 1).

На титульній сторінці.

Фединяк С. Першенство Папи і Святі Отці [Текст] / С. Фединяк. – [Нью-Йорк]: Слово доброго пастиря, 1953. – 32 с. – (Слово доброго пастиря; ч. 3).

ТОВАРИСТВО «ВОЛИНЬ», ТОРОНТО

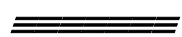
Товариство засноване представниками української діаспори, вихідцями з Волині у листопаді 1949 року у будинку колегії Св. Андрея у Вінніпезі (Канада) з метою наукового дослідження Волинської землі. Філії Товариства з'явилися в Нью-Йорку, Торонто, інших містах вільного світу, де жили волиняни, в 1950 році.

У відділі україніки зберігається одна книга українською мовою. Це збірка художньої літератури.

Печатка розміром 18,5 мм, кругла, мокра, кольорова, складена з кількох концентричних кіл, виконана поєднанням двох кольорів: синього і білого. Двомовна (українсько-англійська) легенда «ТОВАРИСТВО ВОЛИНЬ ТОРОНТО SOCIETY OF VOLYN TORONTO» інформує про назву товариства. Текст починається згори прописними літе-

рами. Між початком і закінченням тексту – крапки. Напис розміщено півколами, симетрично: у верхньому – українською, нижньому – англійською мовами. Із зовнішнього краю – масивний лінійний обідок. У полі – національно-патріотична атрибутика: зображення на блакитному тлі марійського хреста, у центрі якого – тризуб. Виконана на високому художньому рівні.

Стефанович О. Зібрані твори [Текст] / О. Стефанович; упоряд. Б. Бойчук, вступ. ст. І. Фізера. – Торонто: Євшан-зілля, 1975. – 304 с.

Печатка розміщена на титульній сторінці видання.

УКРАЇНСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ (УДК, БЕЛЬГІЯ)

Перші організації українців у Бельгії створено на початку 1920-х років. Після Другої світової війни постала необхідність відновити український діаспорний рух. Почали відроджуватися товариства українців. Їхньою основою став Український допомоговий комітет у Бельгії (УДК) – громадська організація українців, заснована в 1945 році у Брюсселі для допомоги переміщеним особам, які після Другої світової війни прибули з Німеччини до Бельгії. УДК мав 26 філій і

три станиці з чотирма тисячами членів; понад 10 хорів, танцювальних і драматичних гуртків. Серед його ініціаторів та засновників був митрополит Максим (Германюк). У 2005 році назву змінено на «Товариство Українців Бельгії». Українська громада в Бельгії прагне зберегти своє національне обличчя та духовну самобутність у країні проживання в умовах іншомовного оточення. Вона упродовж багатьох років сприяла тому, щоб Україна стала незалежною. З 1945 року видає журнал «Вісті» (спершу як двотижневик, згодом місячник, з 1976 року – двомісячник).

У фонді відділу україніки зберігається одне видання українською мовою – художній твір-рукопис.

Печатка овальна, розміром 17x11 мм, мокра, чорнильна, написова. Двомовна легенда (французькою і українською) «Comite Ukrainien de Secours en Belgique Український Допомоговий Комітет у Бельгії». Текст відтворено симетрично

двома півовалами. Напис у верхній частині овалу розміщений за годинниковою стрілкою французькою, у нижній – проти годинникової стрілки – українською мовами. Текст легенди печатки не відокремлений від поля печатки. У полі – напис трьома рядками: французькою «Section» та великими літерами латинського алфавіту «WINTESLAG», що у перекладі означає «ПЕРЕГЛЯД», українською «Філія».

Там же – зроблений від руки напис «Кузишин П.» і помітка чорнилом «ч. 82».

Гординський С. Слово про Ігорів похід [Текст] : український героїчний епос кінця 12 ст. / переспів Станіслава Гординського. – 2-ге вид. – [Б. м.], 1946. – 38 с. – (Слова на дорогу; ч. 12).

УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ОБ'ЄДНАННЯ (УНО) КАНАДИ ТОРОНТО-ЗАХІД

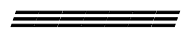
Філія однієї з найвпливовіших українських громадсько-політичних організацій Канади, найстарішої політичної організації націоналістичного крила «Українське національне об'єднання – УНО (мельниківці)», заснованого в Едмонтоні у 1932 році. Створена у квітні 1934 року, знаходиться в Торонто, у Західному селі на Блурі, має мережу Народних домів; перший голова – Іван Савчук. Перше приміщення (домівку за адресою 105A Edwin Avenue, Toronto) придбало товариство «Просвіта», почали розвиватися культурно-освітні програми філії, було започатковано проведення концертів, виставок, щорічних колядувань, створено бібліотеку. Домівка філії стала не лише популярним місцем зібрань українців, але й впливовим центром культурного і політичного життя у багатокультурному Торонто. У 1988 році разом з «Рідною школою» спорудила пам'ятник жертвам голодомору 1932-1933 рр. в таборі УНО «Сокіл» (Гакстон, Онтаріо). Після проголошення незалежності України діяльність філії дещо змінилася, проте стратегія залишилася незмінною: служити українсько-канадській громаді, відстоювати її інтереси, бути основою найкращих українських культурних надбань, поширювати правдиву інформацію про Україну. Зараз філію очолює Юрій Ключас.

У фонді зберігається сім видань українською мовою: 4 о. д. на політичну тематику; 2 художні, 1 о. д. – мистецтвознавча.

Печатка розміром 45 мм кругла, мокра, чорнильна, фіолетового кольору, написова. Двомовна легенда (українсько-англійська) вписана між двома лінійними обідками півколами у два рядки. У зовнішньому верхньому півколі назва «УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ОБ'ЄДНАННЯ» прописними літерами української абетки, у внутрішньому колі – англійською. В обох випадках написи розміщені симетрично двома півколами: верхньому і нижньому. Розмір та відстань у словах між літерами у верхніх півколах (зовнішньому

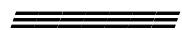
та внутрішньому) дещо менший, ніж у нижніх. Роздільниками у написах в обох випадках слугують декоративні ромбики. У нижньому півколі між написами і українською, і англійською мовами назва філії відокремлюється від топонімічної назви комою («TORONTO WEST, ONT. ТОРОНТО ЗАХІД, ОНТАРІО»). У полі печатки зображена емблема країни поселення і проживання та герб України: на кленовий лист накладено тризуб – знак, який символізує походження, розвиток, ментальність, культурну самобутність українців. Середній зубець тризуба має вигляд меча зі загостреним клинком з поперечною насічкою. Крім печатки, на титульній сторінці всіх трьох видань є штамп «ДАР Філії УНО Торонто-Захід» та інша цікава, нетипова печатка, т. зв. пропагандивна, метою якої було розкриття тоталітарної радянської політики в Україні. Печатка розміром 25x38 мм мономовна (англійською), написова. У центрі – зображення географічної карти України в оточенні напису англійською мовою «FIRST VICTIM AGGRESSION USSR», що у перекладі українською означає «Україна – перша жертва агресії СРСР».

[Олександрів Б. (Грибінський)] Свирид Ломачка в Канаді [Текст]: фейлетони / [Б. Олександрів (Грибінський)]. – Торонто: Накладом В. Усатюка, 1951. – 102 с.

Кошиць О. Про Українську Пісню й Музику [Текст]: [зі серії докладів на укр. теми] / О. Кошиць. – [Б.м.], [19-?]. – 40 с.

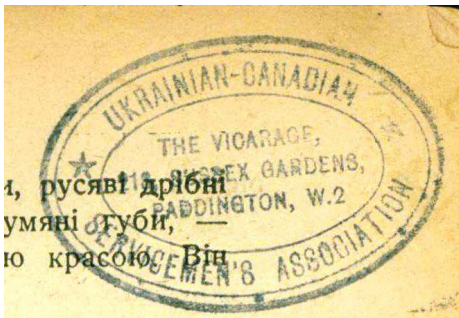
Квітковський Д. Боротьба за свободу в Україні [Текст] / Д. Квітковський. – Торонто: Накладом Крайової Екзекутиви УНО, 1968. – 67 с.

Печатку організації вміщено на титульній сторінці у всіх трьох виданнях.

**UKRAINIAN-CANADIAN SERVICEMEN'S ASSOCIATION
(СОЮЗ УКРАЇНСЬКО-КАНАДСЬКИХ ВОЯКІВ)**

Союз українсько-канадських вояків (СУКВ) створено у січні 1943 року на першому з'їзді українських канадських вояків, які емігрували до Канади. Це була комбатантська організація, до якої входили українці, що служили в канадській армії ще з 1940 року, українці, вивезені на Сибір під час першої більшовицької окупації західних земель України в 1939-1941 рр., а також учасники визвольної боротьби ОУН-УПА проти німецьких окупантів. Пізніше його було перейменовано на Союз українців Британії (див. наступну позицію, с. 26).

Зберігається 1 о. д. класики української літератури.

Печатка овальна розміром 33x50 мм, написова, чорнильна. Текст легенди – англійською мовою, відтворений симетрично у двох півколах, інформує про назву товариства. Вміщений між двома лінійними обідками. Напис починається згори, його початок від

кінця відокремлений двома п'ятикутними зірками. У полі печатки текст розміщений трьома рядками, відокремленими один від одного комами. Вказує місце знаходження товариства – клуб у Вікараж, 218 Сассекс Гарденс, В2. Лондон, Англія, який в грудні 1943 року орендовано для потреб СУКВ і який до весни 1947 року був центром українського організованого життя у Великій Британії.

Нечуй-Левицький І. Кайдашева сім'я [Текст] / Іван Нечуй-Левицький. – [Б. м.], [19-?]. – 212 с.

Печатка знаходиться у верхньому правому колонтитулі у тексті видання (С. 7, 117).

СОЮЗ УКРАЇНЦІВ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ (СУБ)

Це найстаріша українська громадська організація у Великобританії (центр у Лондоні), яка об'єднує етнічних українців та прихильників України. Заснована у 1945-1946 рр. українцями з польської армії, переважно колишніми вояками 2-го корпусу генерала В. Андерса. Пізніше до СУБ увійшли колишні полонені, зокрема з 1-ї Української дивізії Української національної армії (дивізії «Галичина») та переміщені особи, в основному вихідці зі західноукраїнських земель, які опинилися у Великій Британії переважно з таборів Західної Німеччини. Територіально відділи СУБ є в 48 містах, а осередки – ще у 12 містах країни. СУБ зосереджується на культурно-освітній, видавничій, харитативній, інформативній та репрезентативній діяльності. З 1947 до 2017 року видавав тижневик «Українська Думка», з 1954 до 1999 року – кварталник «The Ukrainian Review» англійською мовою.

Зберігається одна о. д. українською мовою релігієзнавчої тематики. Печатка кругла, діаметром 45 мм, мокра, виконана синім чорнилом, написова, зі сюжетним зображенням. Легенда «Союз Українців у Великій Британії» українською мовою розміщена у нижньому півколі, у верхньому півколі тексту немає. Напис зроблено рядковими літерами української абетки відповідно до норм

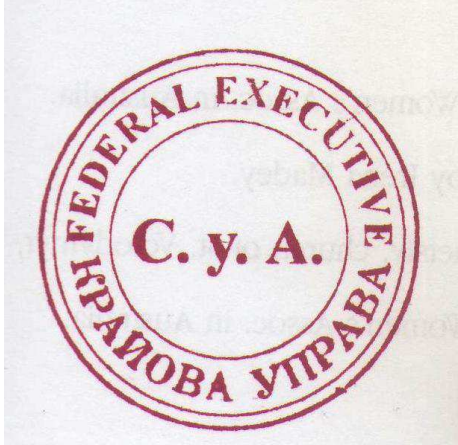
правопису. Елементів, які б відокремлювали легенду від поля печатки, немає. У полі – графічна прикраса у вигляді декоративно обрамленого щита (т. зв. Картуш) із вміщеним на ньому сюжетним зображенням розкритої книги в обрамленні сонячного проміння, згори розміщена писана велика літера У, кінці якої впираються у державний герб УНР – тризуб між двома хоругвами.

Хрестоматія української релігійної літератури [Текст]. Кн. 1. Поезія / упоряд. І. Качуровський; авт. передм. В. Янів. – Мюнхен; Лондон: Накладом Союзу Українців у Великобританії, 1988. – 552 с.

*Печатка вміщена на форзаці видання. Крім печатки, є дарчий напис для бібліотеки від голови СУБ Любомира Мазура, а також присвята голові Клубу української греко-католицької інтелігенції **Іванові Гречку**, завдяки якому це видання було передано у книгозбірню.*

СОЮЗ УКРАЇНОК АВСТРАЛІЇ

Перша українська жіноча громадська організація в Австралії. Заснована в 1949 році в таборі для переселенців Ковра. Крайова управа обрана у квітні 1998 року.

У фонді відділу українки зберігається чотири о. д. українською мовою однієї назви з питань політики. Печатка кругла, діаметром 43 мм, гладка, без оздоб, кольорова, виконана темно-червоним чорнилом, з написовими елементами без зображення. Двомовна (англо-українська) легенда «FEDERAL EXECUTIVE КРАЙОВА УПРАВА» розміщена між двома лінійними обідками. Текст починається згори написом англійською прописними літерами «FEDERAL EXECUTIVE». Між початком і закінченням тексту немає розділових знаків і позначок. У полі по діаметру є напис-абревіатура прописними літерами української абетки, середня, рядкова, літера інформує про назву організації – власника печатки «С. у. А.» – Союз українок Австралії. Інформативна насиченість напису неповна.

Союз Українок Австралії ім. княгині Ольги [Текст]. – Мельборн; Сідней: Союз Українок ім. княгині Ольги, 2001. – 373 с.

Печатка розташована на титульній сторінці всіх чотирьох видань, а на трьох з них печатка є ще й наприкінці тексту.

UKRAINIAN COMMITTEE IN LUBESK = УКРАЇНСЬКИЙ КОМІТЕТ У ЛЮБЕКУ

Після капітуляції німецького рейху у кожному великому місті Німеччини були створені репатріаційні комісії. Ці комісії робили все для насильного повернення емігрантів в СРСР, використовуючи в т. ч. і провокації. Місто Любек (північна Німеччина) знаходилося у британській зоні, тому репатріаційна комісія, організована там, виступала проти примусової репатріації. Для захисту і облаштування життя українців колишніми політв'язнями гітлерівських тюрем і таборів та насильно вивезеними до Німеччини на роботи був створений Український комітет, який пізніше став базою для Центрального представництва української еміграції (ЦПУЕ), що

оформився у листопаді 1945 року на з'їзді української еміграції з трьох окупаційних зон – англійської, французької та американської. ЦПУЕ – позапартійний громадський орган, який очолював та представляв усі українські аполітичні громадські організації, координував їхню діяльність, надавав правову, моральну та матеріальну допомогу українським емігрантам, співпрацював із закордонними українськими та іншими допомогливими організаціями й установами, зокрема з міжнародними організаціями для біженців.

Зберігається одна о. д. українською мовою – художній твір. Печатка кругла діаметром 33 мм, мокра, написова, без зображення. Легенда англійською мовою «UKRAINIAN COMMITTEE in Lübeck», у перекладі «Український Комітет у Любеку», виконана фіолетовим чорнилом. Текст розміщений півколом. У горішньому півколі напис назви органу прописними літерами латинської

абетки, у нижньому – рядковими літерами згідно з нормами правопису позначено місце знаходження Любек – місто земельного підпорядкування на півночі Німеччини, на південному сході федеральної землі Шлезвіг-Гольштейн; початок напису розмежований від кінця шестипроменевими зірками; текст легенди не відокремлений від поля печатки. У полі печатки використана емблема благодійної молодіжної позапартійної недержавної організації «Християнська асоціація для юнаків – Християнська асоціація для молодих дівчат», у перекладі англійською «YMCA-YWCA», які опікувалися емігрантами у таборах переміщених осіб, – трикутник, кути якого символізують напрями розвитку особистості: Дух, Розум та Тіло, а також скорочення англійською «BRIT. ZONE» по обидва боки вершини трикутника, що означає окупаційну британську зону. Містить помітки від руки (читацькі маргіналії), виконані кульковою ручкою, які служать доповненням до окремих сторінок тексту видання.

Степовий Ю. Син Закарпаття (українське революційне підпілля в Києві 1941-1942 р.) [Текст] / Юрко Степовий – Мюнхен: Вид-во ім. Хвильового, 1947. – 34 с.

Печатка знаходиться на титульній сторінці.

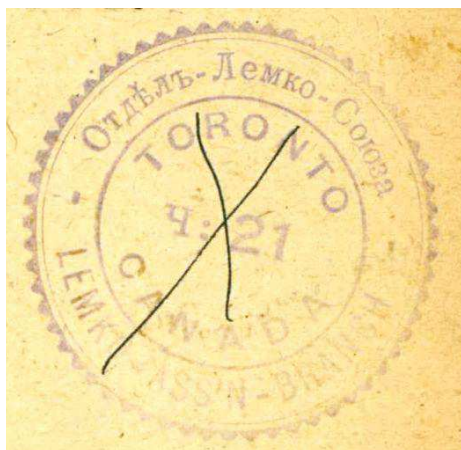
УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНІ ОРГАНІЗАЦІЇ, ТОВАРИСТВА ЛІВОГО СПРЯМУВАННЯ

Крім національно-незалежницького крила, у міжвоєнній Канаді діяли різноманітні робітничі товариства лівого спрямування, т. зв. прогресисти, які підтримували встановлення радянської влади та соціалістичні перетворення в Україні. Незважаючи на прокомуністичну спрямованість, вони виступали своєрідним осередком культурно-освітньої та мистецької діяльності українських громад.

ЛЕМКО-СОЮЗ

Організація емігрантів з Лемківщини у США і Канаді, створена в 1931 році на 1-му з'їзді лемків у Клівленді (шт. Огайо, США) для популяризації лемківських народних звичаїв, сприяла розвитку історичних і культурних традицій лемків, розбудовувала культурно-освітні осередки. Керівництво тривалий час підтримувало ідеологію колишніх галицьких москвофілів, не визнавало існування українського народу, заперечувало приналежність лемків до українців, замовчувало вплив загальноукраїнської культури на культуру лемків, чим цілеспрямовано гальмувало їхній культурний розвиток.

Зберігається одна о. д. Відноситься до художньої літератури.

Печатка кругла, діаметром 39 мм, мокра, написова, чорнильна, оздоблена по верхньому краю хвильками. Легенда «Отдѣль-Лемко-Союза LEMKO-ASS'N-BRANCH» розміщена симетрично у двох півколах між двома лінійними обідками. У верхньому півколі «Отдѣль-Лемко-Союза» з використанням кирилических літер «ять» та «єр» (у Галичині – «йор»), які найдовше, до 1945 р., вживалися на

Закарпатті, у нижньому прописними літерами англійською «LEMKO-ASS'N-BRANCH». Текст легенди розпочинається вгорі, її початок і закінчення розмежовується рисками, децю більшими, ніж всередині тексту. У полі печатки напис трьома рядками прописними літерами англійською: у півколах, що вказує на

місцезнаходження – знизу країну («CANADA»), згори місто («TORONTO»), у центрі поля (середній, другий рядок) – прописна літера української абетки «Ч», розділена двокрапкою від цифри 21, що може означати відділ, філію.

Дем'янчук І. Перекази старинного світа [Текст] / І. Дем'янчук. – Торонто: Робітн. книгар. і видавн. спілка, 1918. – 89 с.

Печатка, децю змазана, розміщена у кількох місцях книги: на обкладинці, титульній сторінці, наприкінці тексту.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ В ЕДМОНТОНІ

Історична українська книгарня «1914» – найдавніша українська книгарня у Канаді, яка відіграла важливу роль у культурно-освітніх справах мешканців Едмонтону, навколо якої гуртувалися не тільки українці. Її у жовтні 1912 року заснував Михайло Фербей (1887-1969) – підприємець, громадський діяч родом з Галичини. Згодом він перепродав її братові Дмитрові та його дружині Марії. У 1982-1983 рр. коштом Альбертського провінційного уряду та української громади з ініціативи нащадків Фербеїв її було перебудовано. Крім книжок, книгарня пропонувала широкий асортимент продукції, пов'язаної з Україною: від музики і фільмів до одягу, прикрас, сувенірів і картин. У 2012 році припинила функціонувати через відсутність коштів.

У фонді зберігається вісім о. д. (художня література для дітей).

Печатка діаметром 26 мм, мокра, змазана, кругла, написова, без зображення. Виконана синім чорнилом. Іншомовна легенда (англійською мовою) «UKRAINIAN BOOK STORE EDMONTON, ALTA» виконана прописними літерами латинської абетки, у скороченні «ALTA» (провінція Альберта)

дефісу немає; між написами є кома «EDMONTON, ALTA». Текст розташований півколом, двома рядками, не відокремлений від поля печатки. Роздільником у написах між верхнім і нижнім півколами служить оздоба у вигляді валика.

А. З. Злий Хлопець: картина з дівочого життя [Текст] / А. З. – Вінніпег: Промінь, 1927. – 15 с. – (Канадійська Бібліотека; ч. 21).

=====
Гунькевич Д. Рождественська ніч [Текст] : сценічна картина на дві дії для укр. дітей в Канаді і Америці / Д. Гунькевич. – Вінніпег: Накладом вид-ва «МАРС», 1924. – 60 с.

=====
Даркович М. Киця-Бабка [Текст] : сценка для дітей. В одній відслоні / М. Даркович. – Вінніпег: Накладом вид-ва «Промінь», 1927. – 12 с. – (Канадійська Бібліотека; ч. 13).

Печатка розташована на палітурках видань.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ

Українські просвітницькі організації у Канаді виникли одразу після приїзду перших емігрантів. Центрами українського культурного життя стали Вінніпег і Торонто. Галичанин-соціаліст, друг Івана Франка, Кирило Генік, що став першим канадським держслужбовцем українського походження, наприкінці 1903 року організував читальню ім. Т. Шевченка, яка пізніше, у 1917 році, була перейменована на Український народний дім.

Зберігається одна о. д. – видання з питань держави і права українською мовою. Печатка кругла, розміром 40 мм, змазана, мокра, написова, із зображенням, виконана синім чорнилом. Двомовна легенда «Товариство Український Народний Дім Ukrainian People's Home Ass'n SIOUX LOOKOUT ONT» розміщена півколами у два рядки.

Напис «Товариство Український Народний Дім» у першому верхньому рядку розташований асиметрично, на $\frac{3}{4}$ кола; у верхній чверті кола, у центрі – скорочення прописними літерами латинської абетки «ONT», після якого стоїть крапка. У другому рядку подається назва та місця знаходження товариства англійською мовою. Текст в обох рядках починається справа, його початок не розмежований від закінчення в обох рядках жодним розділовим знаком. У полі печатки – зображення розгорнутої

книги, що символізує освіту, знання, культуру, тобто культурно-освітню діяльність товариства.

Сушко О. На Зорі Нового Сьвіта [Текст] : уваги над Веллсовим проєктом Всесвітньої Держави / О. Сушко – Вінніпег: Накладом Укр. Книгарні, 1922. – 60 с.

Печатка розміщена на титульній сторінці.

УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ ДІМ

Велику роль у культурно-освітній діяльності канадців українського походження відігравали робітничі доми. У березні 1919 року за проєктом відомого канадського архітектора лівих поглядів Роберта Девіса на кошти українців було споруджено Український робітничий дім у Вінніпезі.

Зберігається одна о. д. – видання з філософії українською мовою. Печатка кругла, діаметром 40 мм, мокра, синього чорнила, написова, без зображення. Двомовна (українсько-англійська) легенда «УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ ДІМ THE UKRAINIAN LABOR TEMPLE» не відокремлена від поля печатки. Текст розташований півколом, симетрично. У верхньому півколі прописними літерами

української абетки «УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ ДІМ», у нижньому – дубльований англійською – «UKRAINIAN LABOR TEMPLE» прописними літерами меншого розміру. Початок і закінчення напису не містить розділових позначок. У полі печатки у чотири рядки напис «INCORPORATED 1919 REGINA SASK» («заснований 1919 року у Регіні – столиці канадської провінції Саскачеван»).

Масарик Т. Г. Ідеали гуманності [Текст] / Т. Г. Масарик; пер. Ф. Королевський. – Вінніпег: Накладом Руської Книгарні, 1917. – 47 с. – (Бібліотека «Канадійського Фармера»; ч. 11.).

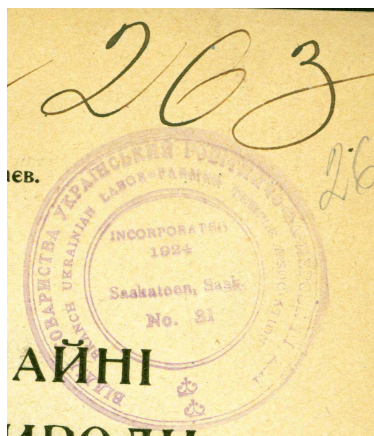
Печатка вміщена на титульній сторінці та на форзаці видання.

ВІДДІЛ ТОВАРИСТВА

«УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ ДІМ»

У 1918-1939 рр. у діаспорі Канади був досить поширений комуністичний рух, який організаційно оформився у товариство «Український робітничо-фермерський дім» (до 1924 р. – «Український робітничий дім»). Пік його популярності припав на початок 30-х рр. ХХ ст., однак звістки про голодомор 1932-1933 рр., сталінські репресії призвели до зменшення кількості членів. Центральна роль належала ТУРФДому, який після Другої світової війни змінив назву на Товариство об'єднання українських канадців (ТОУК). За статутом товариство було культурно-освітнім, його керівництво орієнтувалося на УРСР. У червні 1940 року канадська влада саме через підтримку сталінського режиму ліквідувала ТУРФДім.

Зберігається дві о. д. – одна історичної тематики, одна з географії.

Печатка діаметром 48 мм, кругла, мокра, написова, кольорова: виконана у блідо-бузковому кольорі. Двомовна (англо-українська) легенда «ВІДДІЛ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ ДІМ» вписана між двома лінійними обідками у два верхні півкола. Внизу двома півколами розміщені два декоративні завитки, що слугують роздільником між початком та закінченням тексту. Напис

асиметричний, виконаний прописними літерами української абетки та продубльований англійською мовою, вказує на назву організації. Із зовнішнього краю відбитка подвійний обідок. У полі текст чотирма рядками «INCORPORATED 1924 Saskatoon, Sask № 31» («заснований у 1924 році у Саскатуні»). Інформативна насиченість напису на відбитку повна, оскільки інформує про назву, дату створення та місце знаходження філії (№ 31).

Нечаєв А. Незвичайні дива природи (з образками) [Текст] / А. Нечаєв; пер. з рос. М. Атаманюка. – Торонто: Робітн. Книгар. і Видавн. Спілка, 1919. – 39 с.

Павлович М. Україна як об'єкт міжнародної контрреволюції [Текст] / М. Павлович. – Вінніпег: Накладом «Укр. Робітничих Вістей», 1922. – 40 с. – (Бібліотека «Українських Робітничих Вістей»; ч. 7.)

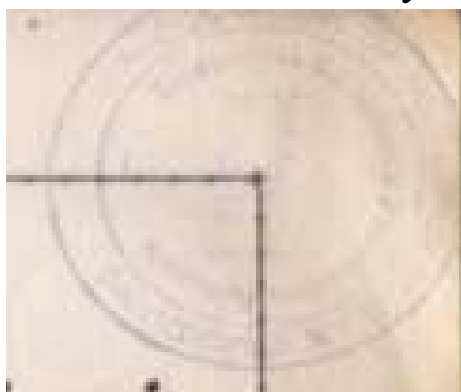
Печатка розміщена у декількох місцях видань: у першому – на титульній сторінці і на обкладинці, у другому – наприкінці, у тексті (С. 39). У верхньому колонтитулі титульної сторінки є напис від руки «ч. 263», виконаний чорною гуашшю, поряд – напис олівцем «26». Написи гуашшю є і на палітурці видання – «ч. 213», «20 ч.», «№ 495», перший з яких закреслений.

ТОВАРИСТВО ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКИХ КАНАДЦІВ (ТОУК)

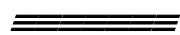
Організація українців у Канаді, наступниця ліквідованого товариства «Український робітничо-фермерський дім» (ТУРФД), «прогресивного» спрямування, була фактично однією зі складових комуністичної партії Канади та тісно з нею співпрацювала. Виступала проти вступу Канади до антигітлерівської коаліції. Та все ж товариство було своєрідним осередком культурно-освітньої та мистецької діяльності українських громад. За прикладом Вінніпега такі доми почали відкривати в різних містах Канади. У них розгорнули свою роботу драматичні гуртки, оркестри, хори, танцювальні ансамблі, читальні з бібліотеками. При товаристві функціонували художні колективи, зокрема ансамблі «Полтава» і «Кобзар», хор «Гагілка» та ін. Зусиллями ТОУК у Канаді встановлено пам'ятники Тарасові Шевченку, Іванові Франку, Лесі Українці, Василеві Стефанику, відкрито музеї Тараса Шевченка та Івана Франка. Радянські органи державної безпеки мали своїх агентів у лавах ТОУК, через яких намагалися вплинути на мерів Оттави, Торонто і Вінніпега з метою заборони вивішування українських прапорів на ратушах цих міст. Серйозні непорозуміння серед керівництва товариства виникли внаслідок введення радянських військ на територію Чехословаччини у 1968 році.

Формально ця організація існує і нині, але не є чисельною. На початку 2000-х рр. у ТОУК стався розкол. Незважаючи на це, він продовжує співпрацювати з Українським фондом культури, Міністерством охорони здоров'я України, іншими громадськими і державними організаціями й установами в Україні.

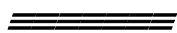
Зберігаються дві о. д. українською мовою: одна історичної тематики та одна художня.

Печатка кругла, діаметром 48 мм, мокра, синьо-сірого чорнила, написова, без зображення. Двомовна (англо-українська) легенда «ASSOCIATION OF UNITED UKRAINIAN CANADIANS» вписана між двома лінійними обідками прописними літерами латинського алфавіту. Текст розташований півколом, асиметрично. Початок тексту від закінчення відмежовується тире як у полі печатки, так між обідками. Напис розміщений між двома лінійними обідками. У полі печатки нанесено місце знаходження відділення організації («Branch № 9»), текст розміщений у два рядки згори донизу англійською мовою «Saskatoon, Sask.».

Ірчан М. Безробітні [Текст] : драма в 3-х діях / Мирослав Ірчан. – Вінніпег: Пролеткульт, 1923. – 70 с.

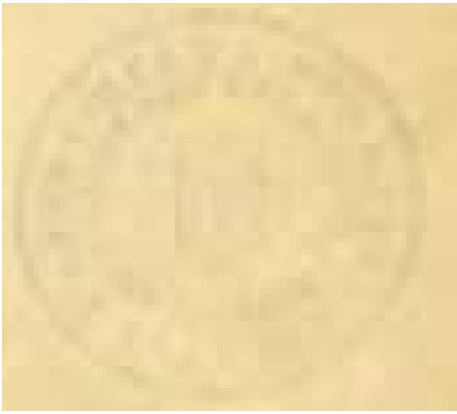

Павлович М. Україна як об'єкт міжнародної контрреволюції [Текст] / М. Павлович. – Вінніпег: Накладом «Укр. Робітничих Вістей», 1922. – 40 с. – (Бібліотека «Українських Робітничих Вістей»; ч. 7.)

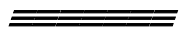
Печатка розміщена на титульній сторінці першого видання та у тексті другого (С. 3.)

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА У СЕРЕНГУ

Місцем компактного проживання українців Бельгії традиційно були шахтарські регіони країни, зокрема провінція Льєж, регіон Валлонія на сході Бельгії. До Льєзької агломерації входить і комуна Серенг, один з центрів чорної металургії Бельгії, завод «Валь-Сен-Ламбер» з виробництва кришталевого посуду, який з 1826 року працює й донині. Українська громада не має помітного впливу на економічне та політичне життя країни, але українські громадські організації та об'єднання накопичили цінний досвід, спрямований на збереження української культури, мови, звичаїв та традицій, національної самобутності.

Зберігається одна о. д. – художній твір українською мовою. Печатка кругла, розміром 41 мм, мокра, чорнильна, написово-зображальна. Двомовна легенда (українсько-французька) «УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА У СЕРЕНГУ UNION DES UKRALNIEN VE SERASNG» вписана двома рядками у два кола. Обидва написи розділені ромбиками. Напис у зовнішньому колі «УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА У СЕРЕНГУ» виконано з використанням прописних літер української абетки. Напис у внутрішньому колі – офіційною мовою регіону проживання – французькою – прописними літерами латинської абетки меншого розміру. Текст легенди розміщений між двома лінійними обідками. У полі печатки вміщений символ української громади на сході Бельгії – тризуб, середній зубець якого переходить у хрест; ручки немає.

Рудий Е. Більше засоромився, як налюбився [Текст] : комедія на 2 дії / Е. Рудий. – Львів; Тернопіль; Нью-Йорк: Накладом Вид-ва «Подільська Театральна Бібліотека в Тернополі», [19-?]. – 13 с.

Печатка вміщена на титульній сторінці видання. У верхньому колонтитулі титулу – помітки від руки. Змазана.

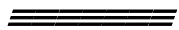
УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В РОЗЕНДАЕЛІ

Після поразки Українських визвольних змагань у 1918-1920 рр. невелика частина українців переселилася до Розендаля, невеличкого містечка в Норвегії. Переважно це були політичні емігранти. Під час Другої світової війни українська громада поповнилася військовополоненими з концентраційних та трудових таборів, організованих нацистською Німеччиною на території окупованої Норвегії у 1941-1945 рр. Пізніше там сформувався осередок української громади. Одним із засновників та головою першої організації українців у Норвегії був воїн УПА Микола Радейко (1920-2005), уродженець Яворівщини. Важливими компонентами формування і збереження національно-культурної ідентичності на чужині було плекання рідної мови, українських традицій, дослідження української історії.

Зберігається одна о. д. – видання історичної тематики українською мовою.

Печатка мокра, розміром 48x48 мм, квадратна, кольорова (червоним чорнилом). Тривовна (українсько-англійсько-норвезька) легенда «Українська «ГРОМАДА» в Розендаель Association ukrainienne a Rosendaël» написово-зображальна. Текст відтворено чотирма рядками. Згори напис «Українська „ГРОМАДА” в Розендаель» рядковими літерами згідно з нормами правопису, за винятком напису «ГРОМАДА», виконаного прописними літерами української абетки. Знизу англо-норвезькою – «Association ukrainienne a Rosendaël» («Українська асоціація в Розендаелі»). Скорочень та позначок відокремлення між написами немає, як і відмежування від поля печатки. У полі – символ України, складова частина емблеми Організації українських націоналістів – тризуб з мечем з урізаною ручкою і клинком з поперечною насічкою замість середнього зубця.

Під румунським постолом [Текст]. – [Париж] : [Укр. Слово], 1937 – 45 с.

Печатка вміщена на титульній сторінці та на форзаці книги; змазана.

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА КОЛЬОНІЯ ТЯНЬЦЗІНУ

Після ліквідації Далекосхідної республіки всі українські громадські установи переїхали до Харбіна, що залишився на території Китаю, де у 1935 році було створено Українську національну колонію (УНК) – єдиний координаційний центр. Його метою був захист національних, політичних, культурних та економічних прав та інтересів українських емігрантів, які перебували в межах Маньчжурії. УНК проіснувала до 1941 року. З наближенням до міста радянських військ почалась евакуація українців до міста Тяньцзінь (Північний Китай). Громада спочатку налічувала близько 250 українців. Першим її головою був М. Хмелевський, відтак К. Рибка, секретарював

О. Дроб'язко. Український допомоговий комітет разом з американською організацією у справах біженців допоміг членам українських громад Тяньцзіна трьома групами евакуюватися на острів Формоза (Тайвань) та на Філіппіни, потім вони переїхали до Австралії, Аргентини, Канади і США.

Зберігається одна о. д. історичної тематики українською мовою.

Печатка діаметром 33 мм кругла, з масивним обідком, мокра, чорнильна, написова, із зображенням, тримовна (українсько-англійсько-китайська). Легенда відбитка «Рада Української Національної Кольонії в Тяньцзіну Council of the Ukrainian National Colony in Tianjin» двомовна (українсько-англійська). Текст гармонійно розподілено по всій площині

печатки у два рядки двома півколами. У верхньому півколі напис рядковими літерами української абетки згідно з нормами правопису «Рада Української Національної Кольонії в Тяньцзіну», у нижньому дещо меншими за розміром літерами латинської абетки перекладено з української «Council of the Ukrainian National Colony in Tianjin». Розмежування між написами виконано за допомогою знака, контури якого розмиті, особливо у верхній частині. Напис не відокремлено від поля печатки. У полі печатки обернене зображення тризуба. Обабіч тризуба, принаймні зліва чіткіше (напис затертий), проступають ієрогліфи китайською мовою.

=====
Єдиний шлях через Соборність Нації та єдність партій до Державної Самостійності України [Текст] / Видання Голов. Еміграц. Ради. – Paris, [19-?]. – 18 с.

Печатка міститься на обкладинці видання, титульній сторінці, у тексті (С. 9); нечітка. На титульному аркуші у верхньому лівому кутку – підпис, а також світло-синім чорнилом від руки запис «ч. 27», ймовірно, замість ретельно перекресленого «ч. 109».

УКРАЇНСЬКІ ПРОСВІТНИЦЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНОК КАНАДИ ім. О. БАСАРАБОВОЇ

Неурядова культурно-просвітницька жіноча організація в Канаді імені Ольги Басараб, громадської діячки, організаторки благодійної діяльності, учасниці українського жіночого руху, постала з жіночих гуртків, які з 1928 року формувалися при Українській стрілецькій громаді, а опісля при філіях Українського національного об'єднання. Як окрема організація крайового характеру оформилася на своїй першій конференції у липні 1934 року в Саскатуні. Входить до складу Світової федерації організацій жінок України та УНО, сприяє розвитку Української православної церкви Канади, утримує Український музей Канади, здійснює матеріальну допомогу українцям як в Україні, так і поза її межами, допомагає «Рідній школі»; видає журнал «Жіночий світ».

Зберігається одна о. д. – видання художньої літератури українською мовою.

Печатка кругла, діаметром 40 мм, з лінійним обідком, мокра, чорнильна, синього кольору, написова, зі сюжетним зображенням, подібна дизайном та структурою до печатки Українського національного об'єднання (УНО), зокрема зображенням у полі відбитка. Двомовна (українсько-англійська) легенда «ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНОК КАНАДИ ім. О. БАСАРАБОВОЇ» розміщена між двома лінійними обідками. Текст, виконаний прописними літерами української та латинської абетки, розташований півколом двома рядками асиметрично. Напис у внутрішньому колі відрізняється від напису у зовнішньому за щільністю та розміром літер: перший стиснутий, особливо напис «ТОРОНТО», та дещо менший за розміром. Написи обома мовами мають одну характерну деталь: прописні літери «К, М, С, В, Р» схожі за дизайном. Роздільниками у написах слугують крапки. Напис відокремлений від поля. У ньому під кутом є символи –

зображення країни проживання Канади (кленовий листок) та далекої батьківщини України (тризуб).

=====
Чмелик О. Богданчик-пустунчик [Текст] : казка-правда про одного збиточника / О. Чмелик. – Виннипег: Накладом Центр. Управи Організації Українок Канади, 1943. – 39 с.

Печатка вміщена на титульній сторінці, децю затерта.

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ЛІГА ЖІНОК (UNWLA CAU)

Благодійна та культурна організація, яка об'єднує жінок українського походження та тих, хто пов'язаний з українською громадою. Найбільша та найдавніша українська жіноча організація в США: створена в 1925 році п'ятьма українськими жіночими асоціаціями в Нью-Йорку та околицях. Керується принципами політичної позапартійності, релігійної толерантності та загальної поваги до прав людини. Мета – інформування вільного світу про події в Україні, підтримка батьківщини як духовно, так і матеріально, сприяння збереженню української національної самобутності, культурної спадщини та етнічних традицій у США; ініціювання та підтримка зв'язків з іншими українськими та міжнародними організаціями в освітніх та благодійних цілях, особливо з жіночими організаціями: активна допомога людям в Україні у випадках стихійних лих та надзвичайних ситуацій (Чорнобильська катастрофа 1986 року); підтримка фонду стипендій та фонду соціального забезпечення. Член-засновник Світової федерації українських жіночих організацій (WFUWO). З 1944 р. видає двомовний щомісячний журнал «Наше життя».

Офіційна печатка децю відрізняється від печатки на виданнях, що зберігаються у Бібліотеці: вона двоколірна (синьо-жовта), з розташуванням кольорів, як в українському прапорі, має форму просторової фігури, оберненої донизу піраміди. В основі піраміди (згори) на синьому тлі аббревіатура з прописних літер латинської абетки «UNWLA» – «Ukrainian National Womens League of America» («Українська національна жіноча ліга Америки»). На одному з бічних ребер трикутника, зафарбованих у жовтий колір, є аббревіатура, складена з прописних літер української абетки – «CAU» («Союз Українок Америки») з

оригінальним розташуванням: у кожному з кутів трикутника по одній літері. У полі трикутника – акуратне коло білого кольору зі зображенням у ньому тризуба.

У травні 1925 року Національна рада жінок (НКЖ) була виключена зі складу Міжнародної ради жінок. Це відбулося на Генеральній асамблеї ICW, членом якої Україна була з 1920 року, у Вашингтоні, а причиною стало недотримання необхідної умови для перебування в ній – національної незалежності. Тому в червні 1926 року виникла централізована організація – «Союз Українок Америки – Українська національна жіноча ліга Америки». Імовірно, з цією метою і використано відбиток, децю відмінний у дизайні, лаконічніший: трикутний зі зрізаними верхніми кутами так, що фігура фактично утворює п'ятикутник з гострим кутом знизу і двомовною (англійсько-українською) легендою «U.N.W.L. OF A SAU» по кутах. Скорочення позначені крапками, прийменник OF у написі має децю зменшені літери. Поле печатки відокремлене від напису колом, в якому знаходиться український національний символ – тризуб.

Печатка розміщена у декількох місцях видань: на форзаці, на титульному аркуші, безпосередньо у тексті.

Berkowitz E., [ets] Marketing [Text] / E. N. Berkowitz, R. A. Kerin, W. Rudelius. – Boston, 1989. – 752 p.

Печатка знаходиться на форзаці та титульному аркуші у верхньому колонтитулі.

Mansfield E. Microeconomics: theory/applications [Text] / E. Mansfield. – New York; London, 1988. – [671] p.

Печатка міститься на форзаці та всередині тексту (С. 595) верхнього колонтитула.

Хейфец М. Українські силуети [Текст] / М. Хейфец. – [Б.м.]: Сучасність, 1984. – 238 с.

Печатка міститься на титульному аркуші видання. Поряд з нею – штамп Братської рідної школи ім. св. Андрія.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ

Товариство «Український народний дім» (попередня назва «Читальня імені Тараса Шевченка», заснована у 1917 році, дати перейменування не знайдено) – суспільно-культурна та освітня організація українців, приналежних до української православної церкви; долучалася до громадського життя діаспори. Український народний дім у Саскатуні був частиною центрального об'єднання Українських народних домів – Союзу українських домів, заснованого 1927 року (юридично 1929), яке входило у першу післявоєнну організацію української еміграції в Канаді «Союз українців самостійників» (СУС). Будинок Українського народного дому в Саскатуні був збудований за проектом одного з перших професорів українського походження в Канаді Тимоша Павличенка (1892-1958), уродженця Вінниччини.

Зберігається одна о. д. з мистецтва українською мовою.

Печатка кругла, діаметром 53 мм, мокра, сірого кольору, написова. Легенда англійською мовою «UKRAINIAN NATIONAL HOME ASSOCIATION» (Український народний дім) вписана за годинниковою стрілкою півколом між двома лінійними обідками прописними літерами латинської абетки. У полі печатки вміщено напис англійською мовою у три рядки, зазначено, можливо, місцезнаходження «SASKATOON» – найбільше місто канадської провінції Саскачеван, напис якого відтворений зі скороченням за допомогою крапки, та рік заснування – 1917.

Тен Г. Фільософія штуки [Текст]. Ч. 1. / Г. Тен; пер. О. Барвінський. – Торонто: Накладом і з друкарні «Робітн. Слова», 1917. – 119 с.

Печатка знаходиться на титульній сторінці та на форзаці видання. Поряд з печаткою сірий штамп «Canadian Ukrainian Youth Ass'n» («Канадська українська молодь»).

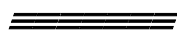
ЧИТАЛЬНЯ ПРОСВІТИ ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ОТТАВА (ОНТАРІО)

Читальня була закладена у містечку Кенора (провінція Онтаріо, Канада), де зі збільшенням кількості українських поселенців виникла потреба культурного осередку, який об'єднав би українську громаду. Багато емігрантів ще в Україні були активними членами читалень «Просвіти» і мали досвід їхнього створення. Перші сходини відбулися у домі Цурканів, а установчі збори – 1 березня 1915 року в домі Степана Рапінди. Через два роки за 450 доларів пожертвувань було придбано приміщення для читальні. Після відкриття 11 квітня 1918 року у читальні запрацювала «Рідна школа», Молодечий гурток (спортивний), бібліотека, «Взаїмна поміч», Жіноче товариство ім. О. Кобилянської, місцевий відділ Комітету українців Канади. Найбільша увага приділялася культурно-освітній та виховній роботі; влаштуванню концертів, театральних вистав, лекцій, підготовці святкових заходів; матеріальній допомозі культурним та добродійним установам в Україні та Канаді, підтримці українських видавництв, преси. У просвітніх заходах брали участь професор Іван Боберський, генерал Микола Капустянський, «батько українського танцю» Василь Авраменко, композитор Антін Рудницький, доктор Лонгвін Цегельський та ін. (див. «Ювілейну книгу т-ва «Просвіта» в Кенорі, Онтаріо» О. Цукерника). Установа пізніше (дати не знайдено) була перейменована на Український народний дім.

Зберігається одна о. д. українською мовою релігійної тематики.

Печатка діаметром 40 мм, кругла, з обідком, мокра, чорнильна, написово-зображальна, двомовна (українсько-англійська). Напис розташовано півколом у два рядки між двома лінійними обідками. У полі печатки зображений герб провінції Онтаріо.

Держирука В. Сирітський Святий вечір [Текст; ноти] : діточий рождественський образок в одній дії, а п'ятьох сценах / В. Держирука. – [Філядельфія], 1917. – 33 с.

Печатка вміщена у двох місцях: на обкладинці (трохи затерте зображення) і у верхньому правому колонтитулі (С. 3).

ОСВІТНІ (НАВЧАЛЬНІ) ЗАКЛАДИ

ПАПСЬКА КОЛЕГІЯ СВЯТОГО ЙОСАФАТА У РИМІ

Українська Папська велика семінарія св. Йосафата в Римі (УПВС) – навчальний заклад, відомий під назвою Колегія св. Йосафата, заснований 18 грудня 1897 року під керівництвом оо. єзуїтів при церкві св. Сергія і Вахха у Римі. У 1904 році керівництво перебрали оо. василіяни. Після Другої світової війни якийсь час була єдиною у світі українською католицькою духовною семінарією.

Зберігається одна двомовна (англійсько-українська) о. д. релігійної тематики.

Печатка діаметром 24 мм, кругла, мокра, чорнильна, написова, без зображення; мова напису – корсиканська (діалект італійської мови). Легенда «PONTIFICIO COLLEGIO S. GIOSAFAT» вписана поміж двох лінійних обідків прописними літерами латинки, означає назву навчального закладу та його конфесійну приналежність. Текст розпочинається згори з розділової позначки – дефіса. У полі печатки напис-топонім «ROMA» – місцезнаходження закладу.

=====

Шематизм Саскатунської Української Католицької Єпархії з приводу 10-річчя канонічної ерекції [Текст] / ред. В. Івашко; укр. католиц. свящ. Саскачевану – Йорктон, 1951-1961. – 115 с.

Печатка вміщена на фронтиспісі видання.

УКРАЇНСЬКА РЕАЛЬНА ГІМНАЗІЯ У ШЛЯЙСГАЙМІ

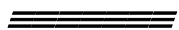
Шляйсгайм – місто поблизу Мюнхена, де в американській окупаційній зоні Німеччини був розташований один з таборів для переміщених осіб. Там сконцентрувалася значна кількість високоосвічених українців – письменників, учених, учителів, митців, які взяли на себе турботу про освіту. За відомостями відділу культури й освіти при Центральному представництві української еміграції (ЦПУЕ) у навчальному 1946/47 році в американській зоні існувало 24 українські гімназії, в них було 2280 учнів і викладало 432 вчителів; понад 900 слухачів в одинадцятьох українських народних університетах, де 250 викладачів читали лекції з української літератури, географії, української мови тощо. Крім того, діяла низка нижчих фахових шкіл та курсів, з них одинадцять ремісничих (реальних). Була розгалужена мережа таборів початкової школи: 46. У 1946/47 н.р. їх відвідало 2846 учнів, для яких викладало 286 вчителів.

Зберігається одна о. д. з історії України українською мовою.

Печатка кругла, діаметром 32 мм, мокра, виконана синім чорнилом, написова, двомовна. Легенда німецькою мовою «UKRAINIAN REALGYMNASIEN IN SCHLEISSHEIM» виконана прописними літерами латинської абетки у два півкола. Її текст розміщений асиметрично та починається знизу з розділової позначки шестипроменевої

зірки, не відокремлений від поля печатки. У полі є напис англійською, взятий у дужки «(PRIMAR SCHOOL)», («початкова школа»).

О. Шуляк В ім'я правди [Текст] : до історії повстанчого руху в Україні / О. Шуляк. – Роттердам, 1947. – 36 с.

Печатка розміщена на титульній сторінці, на палітурці та у тексті (С. 7, 17) у правому нижньому колонтитулі. Є ще печатка бібліотеки УВУ на титульній сторінці.

УКРАЇНСЬКА РІДНА ШКОЛА ім. св. кн. ОЛЬГИ

Найстаріша українська школа в Лідкомбі (шт. Новий Вельс), т. зв. школа українознавства св. кн. Ольги, побудована завдяки зусиллям громади у 1951 році. Продовжує функціонувати дотепер.

Зберігається одна україномовна о. д. – художній твір.

Печатка діаметром 37 мм, мокра, кругла, з масивним лінійним обідком назовні, чорнильна, синьо-сірого кольору, написова. Легенда «УКРАЇНСЬКА РІДНА ШКОЛА ім. св. кн. ОЛЬГИ» розміщена між двома лінійними обідками та розділена на півкола. У верхньому півколі (3/4) напис прописними «УКРАЇНСЬКА РІДНА ШКОЛА ОЛЬГИ» та рядковими літерами української абетки «ім. св. кн.»

Текст розпочинається знизу. Для скорочення між написами використані крапки. Значків відокремлення між написами верхнього та нижнього півкіл немає, а у нижньому (1/4) півколі немає тексту. У полі печатки проведено риску, під якою напис українською мовою одним рядком «СІДНЕЙ».

Винницька І. Кам'яна сокира [Текст] : оповідання з доісторичних часів / Ірина Винницька. – [Б. м]: Бистриця, [19-?]. – 59 с. – (Юнацький книгозбір; ч. 1).

Печатка є на обкладинці та форзаці видання і відрізняється від офіційної печатки школи. На палітурці напис «41», рядком нижче – «V-VII».

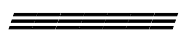
БІБЛІОТЕКА ГОСТЕЛУ ГАЛИЧІВ

Відомостей про цю установу не знайдено.

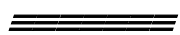
Зберігається вісім україномовних видань, за тематикою – історія України – три о. д., художні твори – 4 о. д., з релігієзнавства – 1 о. д.

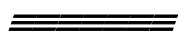
Печатка діаметром 53 мм, мокра, кругла, чорнильна, написова з елементами зображення. Легенда українською мовою «БІБЛІОТЕКА-ГАЛМІУР-ГОСТЕЛ» не відокремлена від поля відбитка; текст розташований півколом, асиметрично. Роздільниками у написах слугують значки, що позначають кут, а також тире. У полі печатки сюжетне зображення у три рядки: над розгорнутою книгою аббревіатура «ТУП» – нелегальної міжпартійної і громадсько-політичної організації українців, які стояли на платформі незалежності України та визнання принципів конституційного парламентаризму; розгорнута книга символізує працю товариства на ниві культури, освіти, науки; знизу місце для інвентарного номера. Складається враження, що відбиток нанесений за допомогою саморобного рельєфного кліше, тобто створений кустарним способом; різні відстані між літерами (І Б, У І, Г О), різна товщина штрихів у написанні літер, нерівності лінії сполучення обідка, у полі печатки краї штрихів звивисті, при перетині штрихів дещо заокруглюються кути книги.

Підгайний С. Українська інтелігенція на Соловках [Текст] : спогади 1933-1941 / С. Підгайний. – [Мюнхен]: Прометей, 1947. – 93 с.

Пятиліття Українського Католицького Юнацтва (Ювілейна Книга УКЮ) [Текст]. – Йорктон: Накладом Укр. Католиц. Юнацтва, [19-?]. – 78 с.

Чапленко В. Чорноморці [Текст] : іст. роман / В. Чапленко. – Мюнхен, 1948. – Т. 1. – 188 с.

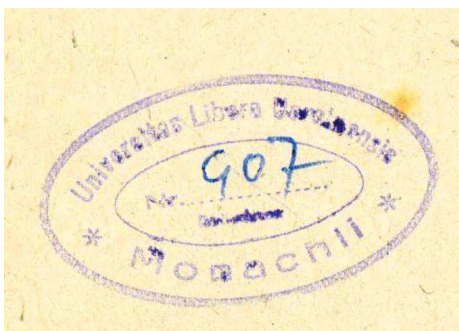
На трьох о. д. печатка розміщена на титульній сторінці видання, на двох – на форзаці, на трьох – у кількох місцях: на титульній сторінці і форзаці.

**UNIVERSITAS LIBERA UKRAINENSIS MONACHIL
(БІБЛІОТЕКА ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У МЮНХЕНІ)**

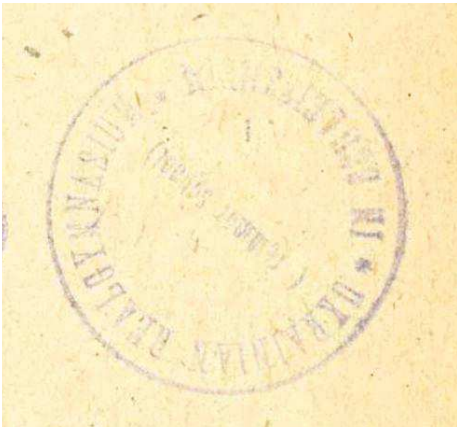
Після Другої світової війни з Праги до Мюнхена було перенесено Український вільний університет (УВУ), який і досі є визнаним вищим навчальним закладом у Німеччині. Бібліотека українського вільного університету – одне з найбільших і найцінніших зібрань наукової, художньої, публіцистичної україніки на території Німеччини. З часу заснування у 1922 році і впродовж 17 років її директором був професор Д. Антонович. Адміністративно бібліотека поділяється на дві колекції: збірку УВУ та колекцію Дому української науки, впорядковані шляхом придбання книжкових друкованих одиниць, а також їхнього безоплатного надходження від осіб та окремих організацій. У різні часи бібліотеку УВУ поповнювали власним коштом П. Гой, Д. Дорошенко, О. Колесса, В. Кубійович, О. Кульчицький, Б. Микитюк, І. Мірчук, Ю. Панейко, Л. Рудницький, Б. Цюцюра, М. Шафовал, В. Янів та багато інших діячів.

УВУ часто переїжджала: у 1921 році з Відня до Праги, у 1945 році – з Праги на різні мюнхенські адреси. Тому через різні історичні обставини частково втратила свій фонд. Основою оновленого фонду в Мюнхені стали книги Українського видавництва у Кракові, що вціліли після бомбардувань навесні 1945 року, під час яких уже на території Баварії втрачено частину дублікатних фондів з Праги, а також колекцію УГА.

Зберігаються дві о. д. українською мовою – з історії України та збірка поезії.

Печатка на форзаці овальна, розміром 22x49 мм мокра, чорнильна, синього кольору, написова, без зображення; напис виконано латинською мовою; таке враження, що Бібліотека мала декілька печаток.

Печатка «Universitas Libera Ukrainensis Monachii» відрізняється від оригінальної печатки формою (кругла), розміром, зображенням. Легенда «Universitas Libera Ukrainensis Monachii» вписана між двома лінійними обідками. Текст розміщений у півовалах. Великі літери у написах використано відповідно до норм правопису. У верхньому півовалі напис «Universitas Libera Ukrainensis» (з латини «Бібліотека Українського Вільного

Університету»), у нижньому – місце знаходження «Monachii (Мюнхен). Текст розпочинається шестипроменевою зіркою. Скорочень у написах немає. Із зовнішнього краю відбитка – масивний лінійний обідок.

У полі печатки обох о. д. знак номера та число, проставлене вручну, що означає інвентарний номер видання (№ 907), на іншому – № 2516, під інвентарним номером в обох виданнях є нерозбірливий, затертий напис. На палітурках обох видань є марка з інвентарним номером.

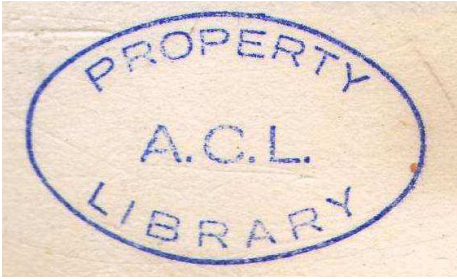
Янів В. Шляхи [Текст] = Lines: [поезії] / Володимир Янів. – Мюнхен: Молоде Життя, 1951. – 157с.

Печатка розміщена на титульних сторінках видань.

БІБЛІОТЕКА АМЕРИКАНСЬКОГО КОНГРЕСУ (PROPERTY A. C. L. LIBRARY)

Абревіатура «A. C. L.» може означати «American Congress Library» («Бібліотека Американського Конгресу»). «Property A. C. L. Library» – власність Бібліотеки Американського Конгресу. Бібліотека Конгресу – національна бібліотека Сполучених Штатів Америки та дослідницький підрозділ Конгресу США. Заснована 1800 року, є найбільшим книгосховищем та однією з найважливіших бібліотек світу. Розташована у Вашингтоні, має три основні будівлі та депозитарій в сільській місцевості штату Вірджинія.

Зберігається одна о. д. історичної тематики, англомовна. Оскільки офіційна печатка бібліотеки відрізняється від зображеної на англомовному виданні з історії України, що зберігається у фонді бібліотеки, можна припустити, що «Property A. C. L. Library» належить депозитарію у сільській місцевості штату Вірджинія.

Печатка овальна, розміром 41x26 мм мокра, синя, написова, без зображень. Легенда англійською мовою «PROPERTY LIBRARY» («власність бібліотеки»). Напис «PROPERTY LIBRARY» виконаний прописними літерами латинської абетки, розташований двома півколами. Знаків, що слугували б для розмежування написів, немає. Текст не відокремлено від поля печатки. Поле печатки представлено абревіатурою, складеною з прописних літер латинської абетки, для скорочення яких використано крапку – «A. C. L.» («Бібліотека Американського Конгресу»).

Kostiuk H. Stalinism Rule in the Ukraine [Text] : A Study of the Dekade of Mass Terror (1929-39) / H. Kostiuk; Institute for the Study of the USSR. – New York, 1960. – 162 p.

Печатка розташована на титульній сторінці видання.

БІБЛІОТЕКА РОБІТНИЧОГО ЦЕНТРУ КУЛЬТУРИ У МЕЛЕЦІ

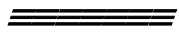
Мелець – місто в Польщі на річці Віслока, адміністративний центр Мелецького повіту Підкарпатського воєводства. Відомостей про бібліотеку не знайдено.

Зберігається одна о. д. – художній твір польською мовою.

Печатка кругла, мокра, діаметром 29 мм написова, без зображень. Іншомовна (польською мовою) легенда «BIBLIOTEKA ROBOTNICZEGO CENTRUM KULTURY» вписана по колу. Напис виконано прописними літерами латинської абетки. Текст починається знизу. Знаків, що слугували б для розмежування написів, а також скорочень немає. Текст не відокремлено від поля печатки. У полі печатки напис «W MIELCU» одним рядком прописними літерами латинської абетки і коло того ж діаметру, яке виходить за поле відбитка з перекресленими навхрест двома смугами червоного кольору у ньому. Знизу

проставлено інвентарний номер від руки (89333), який свідчить про чималий фонд бібліотеки, а це видання було вилучене з нього.

Thielmann E. Zolnierska odiseja [Tekst] / E. Thielmann; red. W. Zbyszewska. – Warszawa: MON, 1979. – 258 s.

Печатка вміщена на звороті титульної сторінки та на форзаці видання.

БІБЛІОТЕКА УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ім. св. КЛИМЕНТІЯ ПАПИ

Український католицький університет св. Климента (УКУ) – спадкоємець Греко-католицької богословської академії у Львові, був заснований у грудні 1963 року в Римі митрополитом Йосифом Сліпим безпосередньо після його звільнення зі заслання. Він і став першим ректором УКУ. Завдання університету – розвиток української науки, підготовка молоді до наукової праці, прищеплення моральних основ, проголошених католицькою церквою. Із виходом з підпілля УГКЦ та здобуттям Україною незалежності УКУ в Римі передав свої обов'язки львівському осередку. У 1994 році у Львові було відновлено богословську академію, з якої у 2002 році постав Український католицький університет. Сучасний осередок УКУ в Римі має назву Інститут св. Климента Папи. Його головне завдання – сприяння обміну між УГКЦ та Ватиканом через організацію міжнародних конференцій для науковців і студентів, а також продовження традиції літніх шкіл, закладеної патріархом Йосифом Сліпим. Бібліотека УКУ має понад 50 тис. томів.

Зберігаються чотири о. д.: по дві з питань педагогіки – тримовні (українсько-англо-німецька) та науки – двомовні (українсько-німецька).

Печатка діаметром 51 мм кругла, мокра, чорнильна, написова, зі зображенням. Двомовна (українсько-латинська) легенда «БІБЛІОТЕКА УКР. КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. СВ. КЛИМЕНТІЯ ПАПИ BIBLIOTHECA UNIVERSITATIS CATH. VSR. S. CLEMENTIS PPAE» вписана між двома лінійними обідками та вказує на назву установи, її конфесійну

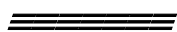
приналежність. Напис виконаний прописними літерами української та латинської абеток двома колами у два рядки за годинниковою стрілкою. Зовнішній обідок масивний. Використано крапки для позначення скорочень; в обох текстах розмежовано ромбиком словосполучення в середині мовних блоків. Легенда відокремлена від поля відбитка лінійним обідком. У полі печатки – св. Климентій Папа в облаченні з написом з обох боків церковно-слов'янською: «Святий отець наш Климентій».

На всіх чотирьох виданнях печатка перекреслена, тому можна припустити, що вони вибули з фонду бібліотеки.

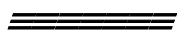
Наукові записки [Текст] = Wissenschaftliche Mitteilungen. V.IX / Укр. Технічно-Господ. Ін-тут. – Мюнхен, 1966. – [246] с.

Поряд з печаткою на форзаці видання зазначено його інвентарний номер, написаний від руки (5587).

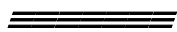
Наукові записки [Текст] = Wissenschaftliche Mitteilungen / Укр. Технічно-Господ. Ін-тут. – Мюнхен, 1971/1972. – [259] с.

Поряд з печаткою на титульній сторінці та на форзаці зазначено інвентарний номер, написаний від руки (668), та кількість примірників видання (22).

Наукові записки [Текст]. Ч. 2 / Укр. Вільний Ун-тет. – Мюнхен, 1958. – 83 с.

Поряд з печаткою на форзаці видання проставлено інвентарний номер, написаний від руки, (3961); на титульній сторінці обох видань зроблено напис простим олівцем – «Обмін» і вказано дату – 4/I.1967.

Наукові записки [Текст]. Ч. 4-5. / Укр. Вільний Ун-тет. – Мюнхен, 1961. – 185 с.

Поряд з печаткою на форзаці видання проставлено інвентарний номер, написаний від руки (3963).

SCARBOROUGH PUBLIC LIBRARY (ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА СКАРБОРО)

Громадська бібліотека розташована в окрузі Камберленд штату Мен (США) і створена у 1899 році. 21 співробітник обслуговує 18919 користувачів, директор установи Ненсі Кровелл. Інших відомостей не знайдено. (Не слід плутати з Публічною бібліотекою Скарборо, створеною у 1955 році, яка налічує 19 філій і входить у систему «Публічна бібліотека Торонто»).

Зберігаються дві о. д.: по одній з історії України та з питань міжнародної політики українською мовою.

Печатка мокра, чорного чорнила, нагадує злегка витягнутий у довжину прямокутник із заокругленими кутами розміром 44x37 мм, написова, із зображенням. Особливістю її є те, що зображення на ній створено за допомогою літер. Іншомовна (англійською мовою) легенда «scarborough public library» («публічна бібліотека скарборо»). Напис передано із використанням рядкових літер латинської абетки двома рядками: згори – «scarborough», знизу – «public library». Напис не відокремлено від поля печатки. У полі печатки графічний знак, стилізований під монограму, – з'єднані між собою дві прописні літери латинської абетки S і L, замальовані чорним кольором елементи літер утворюють латинську P. Можна припустити, що аббревіатура означає скорочену назву бібліотеки. Якщо повернути цей багатокутник, то літери складуть прописну «M», тобто початкову літеру місця розташування установи (штат Мен).

=====

Ворд Б. П'ять ідей, які змінюють світ [Текст] = Five Ideas That Change The World / Б. Ворд; пер. з англ. – Нью Йорк, 1960. – 144 с.

=====

Шевчук С. Пора сказати правду про наші визвольні змагання добитися волі для Галицької землі 1918-1939 [Текст] / С. Шевчук. – Торонто, 1965. – 280 с.

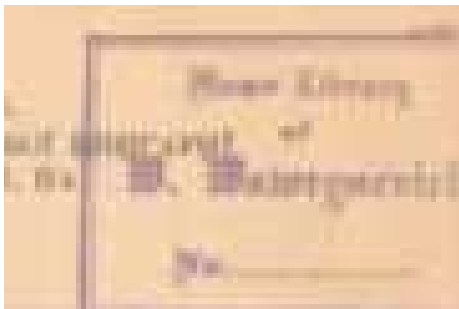
Печатка вміщена на звороті титульного аркуша та шмуцтитулу.

НЕІДЕНТИФІКОВАНІ ПЕЧАТКИ

ДОМАШНЯ БІБЛІОТЕКА (М. (В)В(М)ав(м)ріневіч)

Можна припустити, що печатка належала Мартину Вавриневичу, селянину зі села Шманьківці (Тернопільщина), який на честь повернення з Канади відновив капличку та скульптуру святого Миколая у селі (1926).

Зберігаються дві о. д., по одній – релігійної тематики та твір художньої літератури українською мовою.

Печатка прямокутна, 45x30 мм, з лінійним обідком, мокра, синього чорнила, написова, англomовна. Напис виконаний чотирма рядками готичним шрифтом. У четвертому рядку проставлений знак інвентарного номера, однак порядкове число інвентарного

номера не заповнене. Прізвище власника чи власниці на печатці відтворене з порушенням норм правопису: з двома граматичними казусами третя літера «w» та восьма літера «v», і прописане так, що можна читати його по-різному, особливо початкові літери.

=====
Луцик Є. Вертеп [Текст] : сценічна картинка для колядників, що ходять по хатах в часі Різдвяних Свят / Є. Луцик. – Скрентон: Руська Книгарня, 1913. – 13 с.

=====
Трембицький І. Іцко-сват [Текст] : комедія в одній дії / І. Трембицький. – Скрентон, 1915. – 36 с.

Печатка вміщена у кількох місцях: на титульній сторінці, у кінці тексту та форзаці видання.

Печатка діаметром 30 мм мокра, кругла, чорнильна, українською мовою, написова, без зображення. Між двома лінійними обідками не заповнений простір. У полі відбитка дві прописні початкові літери української абетки Й. А. з крапкою після кожної. Інформації про місцезнаходження

немає. Інформативна насиченість напису мінімальна: не дає можливості визначити приналежність знака. Аббревіатура може вказувати на приватну особу.

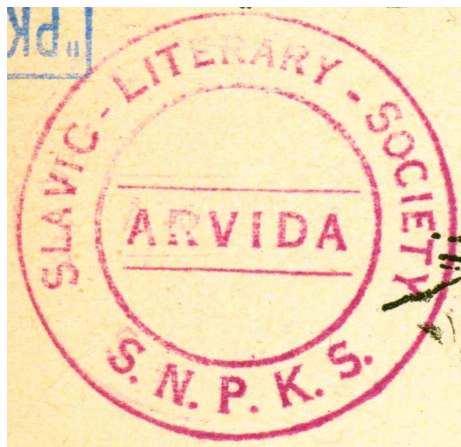
Шематизм Перемиської єпархії візантійсько-українського обряду подає стан єпархії від 1-го січня 1994 року [Текст] / ред. Б. Степан. – Przemyśl: Wydawnictwo Diecezji Przemyskiej obrzadku bizantyjsko-ukrainskiego, [1994?]. – 75 с.

Печатка вміщена на титульній сторінці.

ПЕЧАТКИ ОРГАНІЗАЦІЙ, ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЯКІ НЕ ЗНАЙДЕНО

СЛОВ'ЯНСЬКЕ ЛІТЕРАТУРНЕ ТОВАРИСТВО

Зберігається одна о. д. – художній твір українською мовою – з печаткою товариства на титульній сторінці видання.

Печатка кругла, 36 мм, мокра, кольорова (червоного кольору), написова, без зображення. Англomовна легенда «SLAVIC-LITERARY-SOCIETY» («Слов'янське літературне товариство»). Напис розміщений між двома лінійними обідками асиметрично. Текст розпочинається згори справа, прописними літерами, розділові позначки всередині тексту – горизонтальні рисочки, знизу – прописні літери латинської абетки «S. N. P. K. S.» скорочені за допомогою крапок. У полі відбитка відокремлений двома паралельними рисками напис прописними літерами «ARVIDA» – місто на Південному Сході Америки. Складається враження, що цей знак обернений. У верхньому колонтитулі видання цифровий напис 119.

Не любо – не слухай, брехати не мішай [Текст] / упоряд. Т. Безилях (Пуцанський-Кривий). – Торонто: [Б.в.], [1914?]. – 54 с.

Печатка вміщена на титульній сторінці.

«СЛОВ'ЯНСЬКА» КНИГАРНЯ ВОЛОДИМИРА ЛЯШКЕВИЧА

Українська книгарня В. Ляшкевича та С. Тарасюка заснована 1929 р. у Буенос-Айресі (Аргентина). Більше відомостей про книгарню та її власників чи засновників не знайдено.

Зберігається одне видання з мовознавства, двомовне (українсько-іспанська).

Восьмикутна, утворена, зі зрізаними вершинами прямих кутів, мокра, чорнильна, написова, без зображення, англomовна, розміром 46x25 мм з лінійним обідком. Напис розміщений у чотири рядки. Роздільником у написі між першим і другим рядками є дві рисочки. Третій рядок виконаний шрифтом, стилізованим під рукописний. Відбиток містить відомості про установу «LIBRERIA „ESLAVA”» – перший рядок, про власника «WŁADIMIRO LASZKIEWICZ», два останні рядки – місцезнаходження.

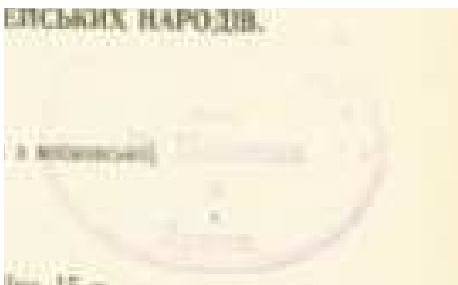

Петрівський Т. Українсько-Еспанський словник [Текст] / Т. Петрівський; С. Мандзій. – Buenos Aires, 1930. – 278 с.

Печатка вміщена на титульній сторінці у нижньому колонтитулі.

ТОВАРИСТВО ПРОСЬВІТИ М. ПАВЛИКА В ЛАНЮК

Зберігається одна о. д. з етнографії українською мовою.

Печатка 50x30 мм, овальна, мокра, чорнильна, написова. Легенда українською мовою «Товариство Просвіти в Ланюк» не відокремлена від поля печатки. Текст розташований півовалом. Початок і закінчення напису відзначається шестипроменевими зірочками. Поле печатки містить напис у три рядки.

Єлачич Є. Північний бігун Колискою Народів [Текст] / Є. Єлачич; пер. з моск. – Торонто: Накладом і з друкарні «Робітн. Книг. і Видавн. Спілки», 1920. – 40 с. – (Народна бібліотека; ч. 7).

Печатка розміщена на обкладинці, титульній сторінці та на палітурці.

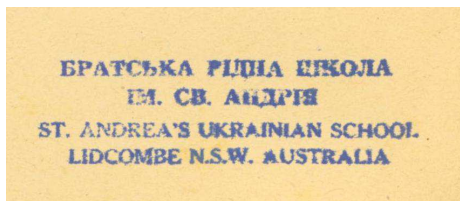
ШТАМПИ

ОРГАНІЗАЦІЇ, УСТАНОВИ, ТОВАРИСТВА

БРАТСЬКА РІДНА ШКОЛА ім. св. АНДРІЯ

Суботня школа при парафії УГКЦ святого Андрія у Лідкомбі, околиці Сіднею, відкрилася в лютому 1969 року. Її було прийнято в мережу Українських рідних шкіл. У програмі навчання окрема увага присвячувалася релігійному вихованню дітей в українському обряді. Першим управителем став досвідчений педагог, колишній воїн УГА професор Михайло Німців (1901-1975), учителями Орися Гарасимів-Шевчик і Ждан Коломиєць. При школі діяли педагогічні курси, драматичний гурток «Летюча естрада», хор, бібліотека на 550 примірників книг. Натхненником і організатором будівництва школи був отець Іван Шевців.

Представлено дві о. д. українською мовою.

Винницька І. Кам'яна сокира [Текст]: оповідання з доісторичних часів / І. Винницька. – [Б. м]: Бистриця, [19-?]. – 59 с. – (Юнацький книгозбір; ч.1).

Штамп міститься на титульній сторінці.

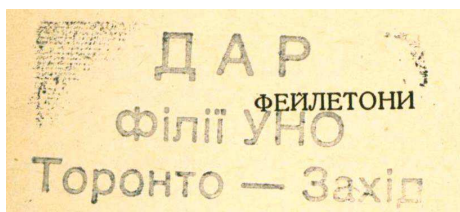
Хейфец М. Українські силуети [Текст] / М. Хейфец. – [Б. м.]: Сучасність, 1984. – 238 с.

Штамп двомовний (українсько-англійський), знаходиться на форзаці видання.

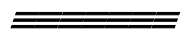
«ДАР Філії УНО ТОРОНТО-ЗАХІД»

Крім печатки, філія найстарішої політичної організації націоналістичного крила «Українське національне об'єднання» (УНО) для оптимізації процесів діловодства – уточнення, упорядкування і прискорення їх – використовує штамп, де вказує свою назву з уточнюючим словом перед нею «Дар».

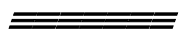
Зберігається три о. д.

[Олександрів Б. (Грибінський)] Свирид Ломачка в Канаді [Текст]: фейлетони / [Б. Олександрів (Грибінський)]. – Торонто, 1951. – 102 с.

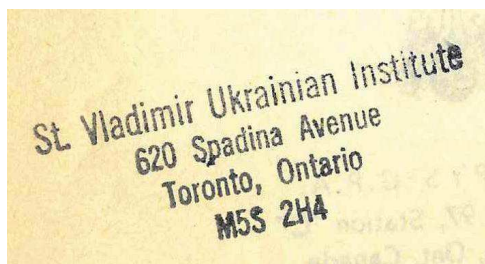
Кошиць О. Про Українську Пісню й Музику [Текст]: [із серії докладів на укр. теми] / О. Кошиць. – [Б. м.], [19-?]. – 40 с.

Квітковський Д. Боротьба за свободу в Україні [Текст] / Д. Квітковський. – Торонто: Накладом Крайової Екзекутиви УНО, 1968. – 67 с.

ІНСТИТУТ СВЯТОГО ВОЛОДИМИРА

Заснований в 1961 році членами Союзу українців-самостійників Канади. Це велика резиденція в центрі Торонто для канадських та іноземних студентів, які навчаються у вищих навчальних закладах. У будівлі є театр, бібліотека, музей, приміщення для зустрічей, культурний центр для громадськості, офісні приміщення для кількох громадських і студентських організацій. Інститут демонструє творчість митців і науковців, які досліджують українсько-канадську ідентичність, історію, культуру та досвід.

Зберігається одна о. д.

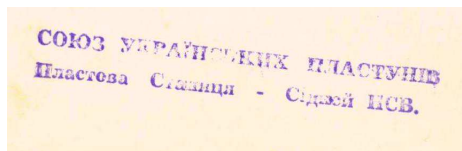
Штамп інформаційно-адресний, вміщений на звороті обкладинки.

Травневий вінок [Текст] : зб. віршів і оповідань з нагоди Дня матері / зби́рала і видала О. Костів. – Торонто, 1963. – 195 с. –

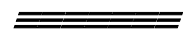
СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ ПЛАСТУНІВ. ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ. СІДНЕЙ НСВ

Перші пластуни приїхали до Австралії у 1948 році. Перший крайовий пластовий з'їзд відбувся в липні 1951 року. Найактивнішою організація була у 1860-1970 рр., тоді в її лавах налічувалося понад 900 членів.

Зберігається одна о. д.

Штамп інформаційний, обідка немає.

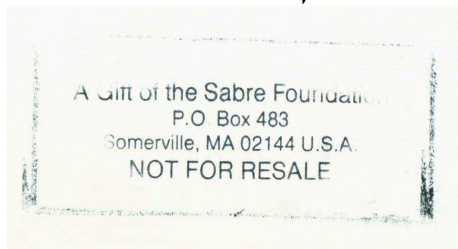
Єдиний шлях через Соборність Нації та єдність партій до Державної Самостійності України [Текст] / Видання Голов. Еміграц. Ради. – Paris, [19-?]. – 18 с.

Штамп є на палітурці видання та на форзаці. На палітурці напис затертий, прочитаний за допомогою лупи.

ФУНДАЦІЯ «ШАБЛЯ»

Неприбуткова благодійна організація, заснована в 1969 році у США, існує з пожертвувань від видавців, установ та приватних осіб, займається розповсюдженням книг та навчальних матеріалів по всьому світу, підтримує зв'язок з Українською національною жіночою лігою Америки (UNWLA CAU).

У фондах відділу україніки зберігаються п'ятнадцять о. д. Чотирнадцять (тринадцять назв) – англійською мовою: дві з економіки, одна наукової тематики, шість – твори художньої літератури, чотири – релігійної тематики; одне видання – з питань мистецтва. Всі українською мовою.

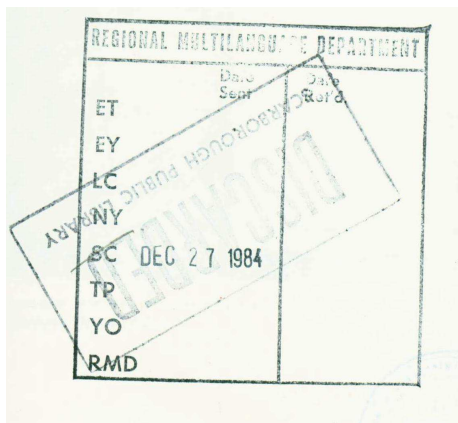

Штамп прямокутний, інформаційно-адресний, обрамлений рамкою розміром 70x32 мм. Розміщений у кількох місцях видань: на форзаці, на титульному листі, безпосередньо у тексті.

ФІЛІЯ ПУБЛІЧНОЇ БІБЛІОТЕКИ СКАРБОРО

Штамп філії Скарборзької публічної бібліотеки на титульній сторінці видання свідчить про вилучення його 27.12.1984 року з фонду книгозбірні.

Зберігається одна о. д. – спогади українською мовою.

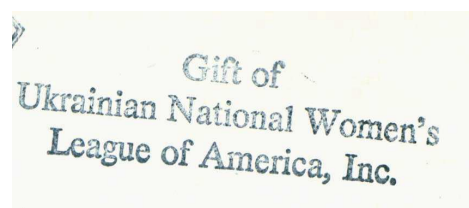

Штамп прямокутної форми розміром 70x34 мм, інформаційний.

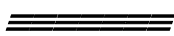
Лукаевич Л. Роздуми на схилку життя [Текст]=Reflection at the Twilight of Life: спогади одного з останніх учасників бою під Крутами / Л. Лукаевич. – Нью Йорк: Укр. Правосл. Вид-во Св. Софії, 1982. – 342 с.

Штам вміщено на титульній сторінці.

**GIFT OF UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC. =
ПОДАРУНОК УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЖІНОЧОЇ ЛІГИ АМЕРИКИ**

**Представлено одну о. д.
Штамп інформаційний, уточнюючий,
обідка немає.**

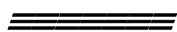
**Berkowitz E. Marketing [Text] / E. Berkowitz,
R. Kerin, W. Rudelius. – 755 p.**

**Два штампи на титульній сторінці ФУНДАЦІЇ «ШАБЛЯ» і
GIFT OF UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF
AMERICA, INC.**

**Mansfield E. Microeconomics: theory/applications / E. Mansfield. –
6nd ed. – New York; London, 1988. – [671] pp.**

На форзаці та титульному листі у верхньому колонтитулі.

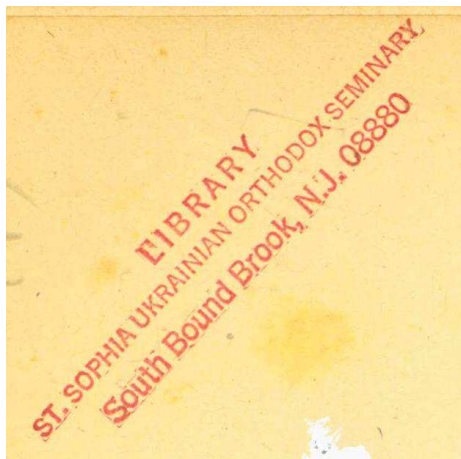

**Хейфец М. Українські силуети [Текст] / Михайло Хейфец. –
[Б.м.]: Сучасність, 1984. – 238 с.**

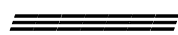
**На форзаці та всередині тексту (С.595) у верхньому
колонтитулі.**

**LIBRARY ST. SOPHIA UKRAINIAN ORTHODOX SEMINARY =
БІБЛІОТЕКА УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ СЕМІНАРІЇ св. СОФІЇ**

Українська богословська семінарія створена в 1975 році завдяки митрополиту Мстиславу (Скрипнику). Розташована в місті Саут-Баунд-Брук, округ Сомерсет, штат Нью-Джерсі, США. При семінарії діяла бібліотека.

**Зберігається одна о.д.
Штамп виконаний червоним чорнилом,
інформаційно-адресний, обідка немає.**

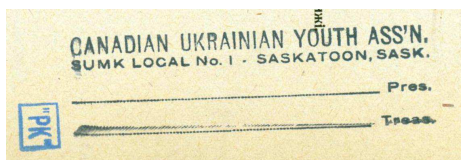

**Степовий Ю. Син Закарпаття (українське
революційне підпілля в Києві 1941-1942 р.)
[Текст] / Юрій Степовий – Мюнхен: Вид-
во ім. Хвильового, 1947. – 34 с.**

Штамп вміщений у верхньому правому колонтитулі з проставленим пломбінатором інвентарним номером ще у кількох місцях видання.

**CANADIAN UKRAINIAN YOUTH ASS'N =
КАНАДСЬКА УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ**

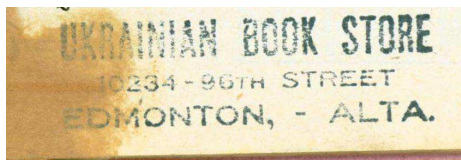
Зберігається одна о. д. з мистецтва українською мовою.

Штамп інформаційно-адресний, без обідка, сірий. Знаходиться на титульній сторінці та на форзаці видання

Тен Г. Фільософія штуки [Текст]. Ч. 1. / Г. Тен; пер. О. Барвінський. – Торонто: Накладом і з друкарні «Робітн. Слова», 1917. – 119 с.

**UKRAIN BOOK STORE =
УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ**

Зберігається одна о. д. з етнографії. Штамп інформаційно-адресний, синього кольору, обідка немає.

Єлачич Є. Північний бігун Колискою Народів [Текст] / Є. Єлачич; пер. з моск. – Торонто: Накладом і з друкарні «Робітн. Книг. і Видавн. Спілки», 1920. – 40 с. – (Народна бібліотека; ч. 7).

Штамп вміщено на титульній сторінці у нижньому колонтитулі видання.

**UKRAINIAN DRAMATIC CLUB KITCHENER ONT =
УКРАЇНСЬКИЙ ДРАМАТИЧНИЙ КРУЖОК (КЛУБ) У КІНЧЕНЕРІ**

Відомості про цей Кружок не знайдено.

Зберігаються дві о. д. українською мовою – художні твори.

Штамп інформаційний, без обідка.

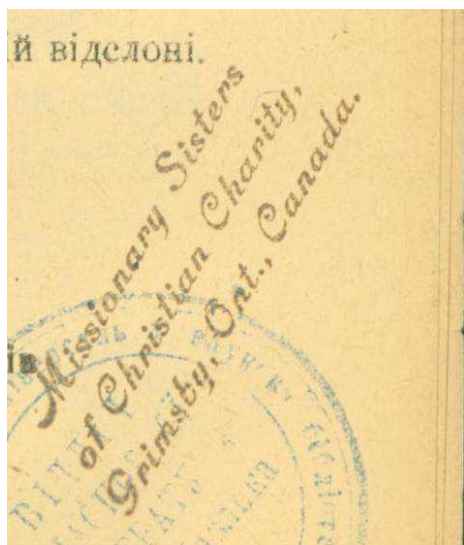
=====
Солодкович Г. Циганка красавиця [Текст] : комедія в трох актах зі сьпівами і танцями / Г. Солодкович. – New York: Видавн. Укр. Музична Бібліотека Н. Е. Smolet, [1930?]. – 47 с.

=====
Три капелюхи [Текст] / з француз. переробив Ю. Криця. – Вінніпег: Накладом «Укр. Голосу», 1931. – 36 с.

Штамп знаходиться на обкладинці обох видань.

**MISSIONARY SISTERS OF CHRISTIAN CHARITY =
ЗГРОМАДЖЕННЯ СЕСТЕР МИЛОСЕРДЯ св. ВІНКЕНТІЯ (УГКЦ)**

В Україні згромадження засноване у червні 1926 року блаженнішим митрополитом і головою УГКЦ Андреем Шептицьким (1865-1944) як східна гілка згромадження сестер милосердя з Бельгії. Діяльність сестер милосердя була зосереджена на молитві і служінні. Спочатку вони піклувалися про убогих хворих в їхніх помешканнях. Відтак почали опікуватися хворими в лікарнях, пораненими вояками, біженцями, старцями, душевно хворими; навчати дівчат; збирати покинутих дітей та ін. Зараз згромадження діють в цілому світі.

Представлено 32 о. д. (22 назви) релігійної тематики.

Штамп іншомовний (англійською мовою), інформаційно-адресний, без обідка.

=====
Божик П. Чому я навернувся... [Текст] / П. Божик. – Мондер, 1945. – 32 с. – (Самоосвітні листки; ч. 8)

=====
Борисик М. На Різдво Христове ...[Текст] : діточа картинка в одній відслоні / М. Борисик. – Вінніпег: Накладом вид-ва «Промінь», 1927. – 16 с.

=====
Успення Марії... [Текст] : [драма на дії]. – Йорктон: Друкарня «Голосу Спасителя», [19-?]. – 23 с.

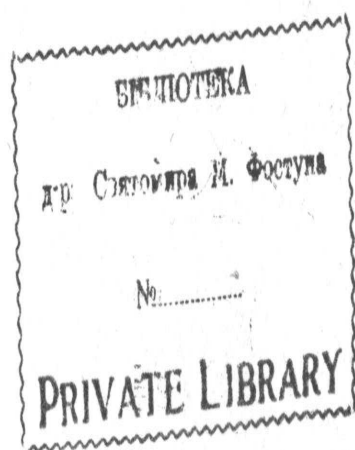
Штамп вміщений на обкладинці видання та продубльований на титульній сторінці.

ПРИВАТНІ ОСОБИ

СВЯТОМИР ФОСТУН

Святомир Фостун (22.11.1924-2004), письменник, журналіст, громадський діяч, вояк УПА, сотник дивізії «Галичина». У 1944 р. потрапив у німецько-гітлерівський полон, перебував у таборі для інтернованих вояків у м. Ріміні, з 1947 року – на еміграції в Англії, в Італії, Канаді. Закінчив факультет української літератури УВУ у Мюнхені, університет у Чикаго; доктор права. Секретар Союзу українців у Великій Британії та Світового союзу вільних українців (1971-1973), секретар СКВУ, секретар централі Союзу українців, голова Об'єднання колишніх вояків-українців, віце-президент Світової ради українських комбатантських організацій, член Спільки письменників та Спільки офіцерів України. З 1978 р. – головний редактор тижневика «Українська Думка» у Лондоні, комбатантського журналу «Сурмач», автор повістей, статей у пресі.

У фонді відділу знаходяться дві о. д. українською мовою з історії України.

Штамп розміром 59x34 мм, прямокутний, мокрий, без зображення, оздоблений зубчиками; виконаний синім штемпельним чорнилом з паралельним українсько-англійським написом чотирма рядками; з написом згори українською мовою великими літерами посередині «БІБЛІОТЕКА» нижче рядком вказано власника і у наступному рядку – заготовка для інвентарного номера, хоча

номер чомусь не проставлений, унизу – латинкою прописними буквами «PRIVATE LIBRARY».

Борець Ю. З найкращими [Текст] / Юрій Борець. – Лондон: Укр. Видавн. Спілька, 1986. – 384 с.

Кубійович В. Українці в Генеральній Губернії 1939-1941. Історія Українського Центрального Комітету [Текст] = The Ukrainians in the Generalgouvernement 1939-1941 / В. Кубійович. – Чикаго: Вид-во Миколи Денисюка, 1975. – 616 с.+[47с.іл.]

Штамп вміщено на авантитулі видань.

ЗМІСТ

Передмова	3
<i>ПЕЧАТКИ</i>	5
ПРИВАТНІ ОСОБИ	5
ДУХОВНІ ОСОБИ.....	9
РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ	12
ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНІ ОРГАНІЗАЦІЇ, ТОВАРИСТВА (національно-незалежницьке крило)	17
УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНІ ОРГАНІЗАЦІЇ, ТОВАРИСТВА ЛІВОГО СПРЯМУВАННЯ.....	29
УКРАЇНСЬКІ ПРОСВІТНИЦЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	39
ОСВІТНІ (НАВЧАЛЬНІ) ЗАКЛАДИ.....	44
БІБЛІОТЕКИ.....	47
НЕІДЕНТИФІКОВАНІ ПЕЧАТКИ.....	54
ПЕЧАТКИ ОРГАНІЗАЦІЙ, ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЯКІ НЕ ЗНАЙДЕНО	55
<i>ШТАМПИ</i>.....	57
ОРГАНІЗАЦІЇ, УСТАНОВИ, ТОВАРИСТВА	57
ПРИВАТНІ ОСОБИ	63